

Geriausias darbo žmonių laikraštis
"LAISVĖ"

Etne da sykū svaistē: Utarninke ir Pėtnyčoj
Lietuvių Ko-operatyvika Spaudos Bendrovė

PRENUMERATA METAMS:

Amerikoje.....	\$2.00
Kanadoje ir užrubežiuose.....	3.50
Amerikoje.....	\$1.00
Kanadoje ir užrubežiuose.....	1.75

Agaravimui kainos ant užklausimo.
"LAISVĖ"

183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
"LAISVĖ"

Published by
The Lithuanian Co-operative Pub. Society (Inc.)
Every Tuesday and Friday at Brooklyn, N. Y.

YEARLY SUBSCRIPTION RATE:

In the United States.....	\$2.00
To Foreign Countries.....	3.50

Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"LAISVĖ"

183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

No. 7.

Telefonas 5231 Greenpoint

BROOKLYN, N. Y., 22 Sausio (January), 1915 m.

Telephone 5231 Greenpoint.

V Metas

"Entered as second class matter March 11, 1914 at post office at the Brooklyn, New York under the Act of March 3, 1879".

Darbininkų skerdynės laisvoj šalyj.

Lietuvos Šelpimo Fondui sekasi.

Streikierių žudymas.

Roosevelt, New Jersey. — Visas miestelis sujudo, kuomet paaiškėjo baisios pasekmės užpuolimo šerifo sargybinių ant beginklų streikierių. Šiame miestelyje jau tulas laikas tęsiasi streikas dirbtinių trąšų fabrikoje, priguliacioje William and Clark. Ta fabrika viena iš didžiausių Amerikoje išdirbime trąšų.

Ant darbininkų užpulta ir šauta tuomet, kuomet jie sauramai kalbėjosi. Vienas iš streikierių tuoj mirė ant vietos. Keturi streikieriai sunkiai sužeisti ir 16 lengvai.

Tai, kas darosi Amerikoje! Šerifo sargybiniai vadovavo tulas Rivoliuskis. Tarp jų sargybinių, kaip tviranama, yra daug New Yorko "gunmenų".

Tuojaus po kraujo praliejimo atsivėrė didelis protesto mitingas, kuriame dalyvavo 1,000 žmonių. Pareikalauta, kad sargybiniai taptų prašantini iš streikierių dirbtuvių. Jeigu nebus prašantini ir nuolaužti streikieriai apsiginkluos, kad apgynus savo gynybę.

Septyni šimtai streikierių šaukiasi pagalbos New Yorko socialistų kongresmano Meyero Londono. Jie prašo jo pribūti streiko vieton. Streikas vedamas dėlto, kad norėta numesti alga. Streikieriai - ateiviai. Vyriausiu skerdynių kaltininku rokuojama serija Middlesex pavieto, kuris eina išvien su kompanija. Streikieriai buvo beginkliai.

20 d. sausio Rooseveltas pribuvo gubernatoriui atstovai. Streikieriai pasirenge neįleisti streiklaukių. Dauguma valdžios atstovų eina su kompanija. Tikti miestelio majoras pritaria streikieriams.

Vėliausios žinios, gautos 21 sausio, četvergo ryte, skelbia, jog 20 sargybinių tapo areštuota už streikierio užmusimą ir nugalbentį New Brunswick kalėjimą. Industrialinė komisija pradėjo tyrinėjimą. Warrantą dėl arešto išdavė taikos teisėjas Sedam.

Ettorą suareštavo. Bellaire, Ohio. — Ettor, I. W. W. lyderis, vėl suareštuotas. Kaip žinoma, pastaruoju laiku jisai gelbėjo kovoti Ohio mainierams. Pribuvęs Bellaire, norėjo kalbėti. Miesto majoras uždraudė. Dar pereinantis metais Ettor buvo areštuotas tame pačiame mieste ir jį kaltino raginime kelti riaušes.

Ettorą areštavo šerifas už miesto, kur jisai su 200 pasekėjų norėjo surengti mitingą.

Apie billių prieš ateivius. Washington, D. C. — Billių prieš ateivius remia atžalgareiviškoji Amerikos Darbo Federacija. Šią pėtnyčią pabrėžia, kad darbininkai gins billių prezidento aktyvumą, mat, norima, kad Wilson pasirašytų po billium.

NEW JERSEY VALSTIJOS LIETUVIAI UŽ LIETUVOS ŠELPIMO FONDĄ.

Mums smagu pranešt "Laisvės" skaitytojams, kad New Jersey valstijos lietuviai pavyzdgingiausiai darbuojasi Lietuvos šelpimo reikalui, susispietę aplink Lietuvos Šelpimo Fondą.

Paimkime Newarką. Tėnais vietinis L. S. F. Komitetas dirba išsijuošęs. Nuo žinomo visuomenės veikėjo A. Žolyno mes gavome sekantį pranešimą: "Pas mus L. S. F. auga. Fėrai duos pelno virš \$400.00. Viso manoma Newarko surinkti \$700.00".

Kitas korespondentas, Pašalietis, praneša, jog prakalbos L. S. F. 17 d. sausio miškiausiu pavyko. Kalbėjo daktarai Matulaitis ir Kasikaučius ir drgg. F. Bagočius ir L. Prūseika. Per prakalbas aukų surinkta \$108 su centais. Prakalbos pūkliai pavyko. F. Bagočius su L. Prūseika pasakė karščiausias prakalbas, kokias tik juodu kada nors sakė. Prūseika uždavė didžiausią smugį vietiniams klerikalams ir jie nežino, ką daryt iš piktumo".

Apie Newarką kitame "L." N-ry bus daugiau. Bravo newarkiečiai!

Iš Elizabetho, N. J. mums praneša, jog ten manoma surinkti aukų L.S.F. apie \$500. Elizabetho ir svetimtaučiai gausiai aukauja L. S. F. Kolektoriai dirba išsijuošę.

Iš Jersey City mums praneša, kad vietiniai fanatikai nebeįmano, kaip užkėnus L. S. F. Laikę katalikiško baltaus sumuštas plakatų dailintojas (apie tai bus sekančiame "Laisvės" N-ry paties sumuštojo pranešimas). Vienok, aukos L. S. F. plaukia gausiai. Dauguma draugijų už L. S. F. Svetimtaučiai gausiai aukauja Lietuvos šelpimo reikalui.

Taigi, didžiausios New Jersey kolonijos atsimeitė nuo nacionalistiškai-klerikaliskos globos. Kunigų ir bepartvyškos partijos šulų niekas neklauso.

Socialistų dienraštis apie lietuvius. Socialistų dienraštis "The New York Call" talpina, veiklistai, Lietuvos Socialdemokratų Partijos užsienio biuro pranešimą, kurį ima iš Paryžiaus dienraščio "Golos".

"New York Call" gana tankiai atsiliepia apie lietuvius. Pasirodo, kad lietuviai socialistai moka informuoti svetimtaučius apie įvairius Lietuvos reikalus. Socialistai ir be Gabrio apsieina.

Knygos kareiviams. Suv. Valstijų karės ministeria prašo, kad publika aukautu kuodaugusia knygy kareiviams, tų knygy, kurios yra atliekamos.

Laivynui trūksta 10,000. Norint pastatyti Suv. Valstijų laivyną ant karės prisirengimo, trūksta dar 10,000 žmonių.

ZEPPELINAI ATAKAVO ANGLIJĄ.

TURKAI GALUTINAI SUMUŠTI IR IŠ KAUKAZO IŠVYTI.

VOKIEČIŲ ORLAIVYNO ŽŪGIS ANGLIJON.

Ko anglai taip labai bijojo — pagaliau įvyko. Vokiečių orlaivynas padarė ataką ant kelių Anglijos parubėžio miestų. Ligišiol dar tikrai nežinoma visų smulkmenų, bet dalykas daug maž nersistato taip: vokiečių orlaivynas susidėjo iš aeroplanų ir dirizablių. Sakoma, jog ten buvę šeši Zeppelinai, kurių taip labai bijoj anglai. Tie orlaiviai atakavo šešis Anglijos miestus, mesdami bombas, kaip iš rago gausybės. Visi tie miestai randasi Norfolk provincijoje, 110 mylių atstume nuo Londono. Ligišiol sužinota, jog viso labo užmušta 5 ypatos, daug ypatų sužeista, o nuosavybės už labai daug sugadinta. Miestai, ant kurių užpulta, yra sekanti: Yarmouth, Cromer, Beeston, Sheringham, King's Lynn ir Sandringham. Paskutiniaime miestely randasi karališkas palacius, kurį vokiečiai savo bombomis norėjo visai išsproginti. Tame palaciuje kaip tik gyveno Anglijos karalius ir karalienė ir jų laimė, kad jie spėjo išvažiuoti Londonan kelias valandas anksčiau pirm vokiečių atakos. Matomai, vokiečiai tą viską ir surengė tuo tikslu, kad "pavaisint" karalių Jurgį ir jo žmoną.

Vėlyvesnės žinios skelbia, jog Anglijos orlaivynas gėnais vokiečius ir būk tai jau viena Zeppeliną pavyko pamušti.

Kuomet Londoną pasiekė žinia apie Zeppelinų žygį, tenais pakilo pusėtinas sumišimas. Visa policija buvo oastatyta ant kojų ir specialiai įtaisytos baterijos prisirengę sutikti vokiečius, bet jų orlaivynas prasilenkė su Londonu ir nulėkė namo.

Zeppelinai sugrįžo namo. Iš Amsterdamo (Olandijos) praneša: Tris Zeppelinai, kurie buvo užpuolę Anglijos parubėžio miestus, jau sugrįžo į savo pastogę, Wilhelmshavenan.

Nuostoliai nuo vokiečių užpuolimo. Yarmouth. — Ištyrus smulkmeniškai, kokius nuostolius padarė vokiečių orlaivyno atsilankymas Anglijoje, pasirodė, jog Yarmouth'e visi publiški namai ir gelžkelis išliko sveiki. Daugiausia nukentėjo privatiški namai.

Siame mieste užmušta dvi ypatos — vyras ir moteris.

Apverktinas turkų padėjimas. Petrograd, 20 d. sausio. — Vyriausias štabas rusų armijos Kaukaze praneša: Mes vis dar vejamės turkus ir Transchoroh apygardoj jau visiškai nėra turkų.

18 d. sausio mes užėmėm kaimelį Suidrevatį ir drūtas turkų pozicijas. Turkai paėmė baltus nuostolius. Kiek anksčiau iš Petro-

Naujos gadynės šmėkla — militarizmas, apsiginklavęs pagal paskutinę "madą".

grado buvo pranešta, kad turkų kompanija Kaukaze pasibaigė labai apverktinai. Iš penkių Turkijos korpusų beliko tik du, bet ir tuodu skubiai eina linkui Erzerumui.

Rusai jau vėl įsiveržė Turkijos teritorijon. Visi karės apžvalgininkai vienu balsu šaukia, jog Enver-pašos planai griuvo.

Korespondentas praneša, kad turkų armija randasi Hindostanose padėime. Kareiviams trūksta šiltų drabužių. Dėl to daug turkų kareivių žuvo.

Kas dedasi Konstantinopoly? Telegramos iš Athenų praneša, kad Turkijos sostinėje, Konstantinopoly, kyla mūrmėjimas prieš valdžią. Valdžia areštuoja drąsius nuosius.

Lenkija šaukiasi Amerikos pagalbos.

M. Janowski, prezidentas tautiško lenkų komiteto Viennoje, mušė telegramą Associated Press, meldamas amerikiečių ateiti su pagalba nuvargintai Lenkijai.

Jisai savo telegramoje sako, kad niekuomet dar Lenkija taip baisiai nenukentėjo, kaip šioje karėje. Lenkų tauta padarė neapsakomas aukas. Lenkų tauta pagrimzdė baisn vargan. Lenkai tikisi amerikiečių pagalbos. Pinigai, maistas, drabužiai bus priimama su didžiausia padėka.

Mūšiai Lenkijoje. Nors žinia iš Lenkijos, kaip paprastai, ateina labai daug, bet dabar jos pasidaro labai neaiškios. Kaip vo-

kiečiai, taip ir rusai perdėm kalba apie atmuštas atakas. Vienok, reikia spėti, kad vokiečiai, nors ir labai pamaži, visgi, artinasi prie Varšavos.

Vokiečių štabas praneša: ties Radzanova ir Sierpce rusų atakos tapo atmuštos.

Rusai gi praneša atmušę vokiečių atakas ties Sochačevu ir Bolimovu.

Veiklumas vokiečių centro tapo sustabdytas rusų artilerija ir aeroplanais. Visos vokiečių tranšėjos, kurias jie buvo atėmę, atgautos rusais atgal.

Rusų kariški kritikai praneša, kad vokiečiai vėl turėsia pasitraukti nuo Varšavos iki Vartai.

Apie mūšius pietų Lenkijoje rusai tiek praneša, jog jie užėmė jau veik visus perėjimus per Karpatų kalnus.

Petrogradas praneša apie laimėjimą. Petrogradas, 21 d. sausio. — Oficiališkai pranešama apie mūšius ties Vysla.

Netoli sodžiaus "Konopli" būta svarbių mūšių. Bet vokiečių sunkioji artilerija tapo nutildinta ugnim rusų baterijų.

18 d. sausio vokiečiai bombardavo rusų pozicijas ties Vyšegradu, bet ir čionai rusai atmušę vokiečius. Ties Dobrzynu irgi buvęs smarkus susikirtimas, bet vokiečiai ir čionais tapo atmušti su dideliais nuostoliais.

Moterims ir vaikams liepta apiešti Krakovą. Geneva (Šveicarija). Telegramos iš Budapešto praneša, kad Krakovo gubernatorius išleides paliepimą, jog

moteris, vaikai ir seniai, netinkanti karės tarnyston, turi apiešti Krakovą ir apygardas.

Jiems duota tik 48 valandos dėl išvažiavimo. Krakove įsteigta pilietiška gvardija. Bankai persikėlė į Viena.

Rusai atmuša iš Bukovinos. Jau geroka valanda laiko, kaip nebuvo jokių žinių iš Bukovinos, kurią, kaip žinoma, rusai jau baigė užimti. Užėmė Bukovina, rusai jau taikėsi užpult Vengriją.

Dabar iš Vienos atėjo trumputė žinia apie karės operacijas Bukovinoje. Ties Jakobeni, Bukovinoje buvo aštrus rusų su austrais susikirtimas ir visos rusų atakos tapo atmuštos.

Karpatuose, kaip praneša austrai, nieko svarbaus neįvyko.

Žemės drebėjimas Francijoje ir Šveicarijoje. Geneva, 20 d. sausio. — Aiškiai atjaučiamas žemės drebėjimas tėsėsi dešimtis minučių. Žemės drebėjimą pajaušta kaip Lugano, taip Bazely, kaip Lozannoje, taip ir St. Gall.

Berne taip - pat buvo jaučiamas žemės drebėjimas. Neushtel keli namai pagadinta. Žemės drebėjimas buvo priežastim kalnų slinkimo Alpuose.

Belforte, Francijoje, taip pat buvo atjaušta žemės drebėjimas. Rakandai kambariuose smagiai tapo sukręsti.

Skūndžiasi perdaug laišku gaunąs. Vokiečių armijos feldmaršalas von Hindenburg skūndžiasi skėstas laiškuose, kur-

riuos gaunąs nuo savo garbintojų. Hindenburg esąs labai dėkingas už tuos laiškus, vienok, jisai neturi laiko juos visus perskaityti ir todėl prašas nerasyti.

Arabijoje.

Turkai atakavo anglų fortą Arabijoje—Shat el Arab. Turkams pasisekė nužudyti 100 anglų kareivių.

Toje vietoje, kur susilieja upės Tigris ir Euprates, anglai norėjo užpulti turkų kavalerijos diviziją, bet tapo atmušti su didžiausiais nuostoliais.

Socialistų konferencija Kopenhagoje.

Kopenhaga (Danija) 18 d. sausio čia susirinko socialistų konferencija, kurioje dalyvavo po keturis atstovus nuo Danijos, Norvegijos, Švedijos ir Olandijos. Italijos socialistai prisuntė tik vieną delegatą.

"London Daily Chronicle" korespondentas praneša, jog delegatai matė, kad šioje valandoje negalima kalbėti apie taiką, vienok priimto rezoliucijoje aiškiai sakoma, jog visų šalių socialistai turi agituoti už taiką ant pamato visuotino nusiginklavimo.

Antrojo rezoliucijoj kalbama, kad neutrališkų šalių socialistai turi raginti valdžias išnaudoti progą, kad pagreitintus susitaikymą. Priimta protesto rezoliucija prieš carizmą, kurio agentai pasodino kalėjiman penkis Dūmos atstovus socialistus.

Smulkūs laimėjimai.

Vokiečiai praneša apie menką laimėjimą Francijoj ties Notre Dame de Lorette. Čia vokiečiai paėmė nuo francūzių dvi kanoles ir kelis šimtus belaisvių. Francūzai praneša, jog atgavę atgal iš vokiečių savo tranšėjas Argone.

Berlyno socialistų pranešimas.

Berlyno socialistų organizacijos taryba praneša, jog užsienio laikraščių pranešimai apie nesutikimus vokiečių socialistų tarpe esą neteisingi.

Užsienio prekyba.

"L. Ū." rašo: Valstybės, kaip ir atskiri žmonės, veda viena su kita prekybą. Dabar, kuomet užsidarė kariaujančių valstybių sienos, prekyba eina blogiau. Taip, per rugpjūtio mėnesį Rusija beišvežė į užsienį prekių už 23 su puse milijonų rublių, t. y. septynis kartus mažiau, negu pernai tuo pačiu laiku. Daugiausia nukentėjo prekyba ūkio produktais: kiaušinių per rugpjūtio mėnesį pernai išvežta 379 milijonai, o šiemet tik 8 milijonai; sviesto išvežta per pernyktį rugpjūtį 633 tūbai, o per šį metų rugpjūtį—254 pūdai.

Laikraščių ir Gyvenimo Apžvalga.

Tautiškoji "Tarka" pati save sutarkavo ir mirė.

Geriausias dalykas, kuomet po paragavimo dirbti seka patsai darbas. Štai, paraginta parinkti aukų J. Beširdžiui — ir Binghamtoniečiai padarė pradžią.

Kuomet užsimenama, kad Lietuvos Selpimo Fondas vispirmausia turi šelpiti darbininkus ir mažesnius — tai mūsų klerikalai ir nacionalistai daro rūgščią miną ir dar sykį pasirodo esą darbininkų klesos prieštai.

12 d. vasario visoj Amerikoje atsibuvo bedarbių mitingai ir demonstracijos. "Laisvė" jau ragino ir lietuvius darbininkus nepasileisti užpakali ir prisidėti prie bendro sujūdimio.

Kam-kam, bet jau Sąjunga Pildančiam Komitetui, kaip vyriausiajai galvai, išpultų tame reikale taip pat prabilti ir išleisti atsiliepiamą.

SOCIJALISTŲ PARTIJA PEREITAI METAI.

Pereiti metai buvo sunkaus krizio metai. Jie buvo taip pat visuotinės reakcijos metais kaip Europoje, taip ir Amerikoje. Visgi, nepaisant to, Socialistų Partijai klysoi veikti.

Socialistų Partijos sekretorius, kalbėdamas apie praeitį metus, nurodo, jog partija jau baigia apsisvalyti nuo tų elementų (Haywoodo šalininkų), kurie buvo priešingai politiskam veikimui. Školia partijos jau baigia mokėti. Abelnai, finansinis partijos stovis niekuomet nebuvo taip geras, kaip pereitais metais.

Bedarbė kenkia partijos bujojimui, bet darbininkų klesos visuomet buvo bėdina ir todėl perdaug, jau didelio pavojaus nėra ir čionais. Po blogų metų paprastai ateina laikai didesnio veiklumo pramonėje ir tais laikais S. P. dar labiau pakils.

KUMŠČIOS GARBINTOJAI.

Lietuviški fanatikai, vadovaujant klerikalų spaudai, vis labiau ir labiau kelia savo galvas. Neturėdami dorų argumentų, kad atsispyrus prieš savo politikos priešus, jie stveriasi žiaurios fizinės spėkos įrankiu.

Hoosick Falls fanatikai dar gyvi! Tos rūšies fanatikų yra visose mūsų kolonijose. Jie ypač siunta dabar kuomet aukos Lietuvos Selpimo Fondui plaukia vis gausiau. L. S. F. pralenkė tautininkų fondą ir greitai laiku pasivys klerikalų fondą. Todėl tai mūsų fanatikų nesuvaldomai pradeda sėsti. Ji netik žodžiu atkalbinėja nuo aukų L. S. F., netik paklaia koja prie kiekvienos progos L. S. F. parengimams, bet pradeda jau vartoti ir kumščias ir net skusti policijai aukų rinkėjus. Kunigai plūsta per pamokslus, parapijų bernai užpuola prie bažnyčių plakaty dalintojus, kuriais kviečiama ant prakalbų L. S. F. naudai.

Negana to. Jų laikraščiai staciai kursto žmones prie mstyčių. Štai, Chicago's klerikalų dienraštis prie tūlos progos sako, jog savo laiku nekuriems socialistų vadovams žmonės rengėsi išpilti kailį. Ir sakoma tatau didžiausiu smagumu, be šešelio papeikimo kumščios garbintojams.

Kur link eina mūsų pašėlusioji fanatikija? Ar jau klerikalai visiskai nysto doros pajautimo? Jeigu taip — tai juo blogiau dėl tų bjaurių.

Mes turime dėti visas savo spėkas, kad liuosuoti žmones iš klerikalų pančių. Nei menkiausiam mažnieky neleidime prieš juos!

ŠNEKOS, ŠNEKOS IR ŠNEKOS.

Nėra bjauresnio daikto, kaip tos nepasibaigiančios įvairių komisijų šnekos, šnekos ir šnekos.

Mūsų miestų, valstijų ir federalė valdžia, jeigu kila koks nors opus klausimas, tuoj nuskiria komisiją. Tų komisijų pas mus devynios galybės, o naudos iš jų absoliutiškai jokios.

Mieste siaučia bedarbė — renka komisiją. Suvenytose Valstijose žmonės pradeda nerimti — renka industrinę komisiją, kuri važinėja iš miesto miestam, apklausinėdama ištisas eiles liudininkų. Bet iš to visko nėra jokios apčiuopiamos naudos.

Padėkime, New York'e išrinko komisiją bedarbės tyrinėjimui ir jos pirmininku paskyrė teisėją Gary, vyriausiąją galvą plieno trusto. Tik pamislykit! Argi tai ne pasityčiojimas iš darbininkų? Gi trustai ir jų egzistavimas gimdo bedarbę, o čia trustų vadui pavedama kovoti su bedarbe. Suprantama ir be paaiškinimų, kad ta komisija nei ant vatos nepagerino New York'e bedarbių padėjimo. Visa nauda buvo tame, kad komisijos nariai tūlam laikui turėjo gerai apmokamą darbą.

Tas pats ir su federalė komisija, tardančia industrialius šios šalies santykius. Ta komisija darbuojasi veik jau ištisus metus — o naudos jokios. Josios pirmininkas, p. Walsh, papasakojo, jog komisija priėjo prie išvėdimo, kad Amerikoje reikia išplatinėti darbininkų apdraudos sistemą. Mat, pirštu į dangų pataikė! Bet tai jau seniai žinoma. Tai buvo žinoma daug anksčiau, negu ta komisija gimė. Dalykas ne paskelbime seniai žinomų faktų — bet tame, kaip įgyti geresnį gyvenimą dėl plačių jų minų. Įvairios komisijos čia nieko nepadarė. Tik organizuota darbininkų spēka pagerins jų būvį.

SOCIJALIZMAS TARPE STUDENTŲ.

Socijalizmo idėjos, nors ir labai povaliai, pradeda skinti sau kelią inteligentijos tarpan.

Neperseniai New York'e atsibuvo suvažiavimas, kurin prisijuntė delegatų daugelis socialistiškų draugijų, besidarbuojančių tarpe studentijos. Tos draugijos susimezguos bendrą kūną — interkollegijinę socialistų draugiją. Iš atskaitos paaiškėjo, kad interkollegijinė socialistų draugija turinti jau 60 skyrių su 1000 narių. Tik vienais paskutiniaisiais metais išsikūrė 14 naujų skyrių.

Organizacija turi savo gabalių agitatorių, kurie keliauja skersai — išilgai visą Ameriką.

Apskritai kalbant, Amerikos studentai yra liberalai, laisvų pažvalgų žmonės, bet socializmo idėja jiems šanti didelė naujiena, labai sunkiai perprantama. Harvardo universiteto delegatas pasakė, kad didžiausias socializmo priešas tai "football".

Reikia pažymėti, kad socialistišką agitaciją prasidėjo ir tarpe negrų — studentų. Taip, Howardo universitete (Washington, D. C.) išsikūrė negrų studentų kuopa, susidedanti iš 30 narių. Sunikdantis darbas studentams socialistams, tai pietinėse valstijose, kur nepaprastai gajos senovės tradicijos.

PRŪSŲ LIETUVIŲ REIKALU.

Visi prašneko apie Prūsų Lietuvą. Vilniaus nacionalistai ir klerikalai, vadovau-

jant batiuškai Olšauskui, jau net pasiėmė sau jos "skūrą", nors Vokietija dar nesumušta. Savo šlykščioj telegramoj didžiam kunigaikščiui Nikolajui Nikolajevičiui Vilniaus klerikalai išreiškia savo vergiškus jausmus Rusijos valdžiai ir prašo prijungti prie Rusijos Prūsų Lietuvą.

Vilniaus pirmieji laikraštis "Liet. Žinios", pranešdamas apie bausius vargus tų Prūsų lietuvių, kuriuos rusų valdžia siūnčia, kaip karės belaisvius, Rusijos gilumom — sako: "Ir rusų valdžios žvilgsniu jie yra jau ne be prieštai, bet savo žmonės, nes jų žemė jau po rusų kojomis. Karui pasibaigus, ir visai Mažajai Lietuvai kaip ir nulemta susilieti Rusijos jūroje su didžiąja seserimi — Rusijos Lietuva".

Bet ar nori to patį Prūsų lietuvių? Ar mes galime budavoti tautos rūmą, griebdamiesi prievartos įrankių?

Geriau į dalyką žiūrėti gerb. A. Rimka "Tėvynės" N. 3. Jisai taip pat nori, kad Prūsų Lietuva susijungtų su didžiąja Lietuva, bet jisai stato tam tikras jungimosi sąlygas. Jisai nenori, kad nuo susijungimo nukentėtų Prūsų Lietuvos laisvė, kuri vis tik daug didesnė, negu Rusijos Lietuvos laisvė. Tiktai tuomet Prūsų Lietuvai bus išrokovimas prisidėti prie Rusijos, kuomet Lietuva gaus autonomiją. Tiktai tuomet ir Prūsų lietuviams bus gvarantuota laisvo pletojimos sąlygos.

Kitaip ne! Kitaip jie daug ko nustotų, o nieko negautų. Gerb. A. Rimka nurodo į tai, kaip rusai elgiasi užkariautoje Galicijoje, kur vienu plunksnos pabraukimu išardoma rusinų ir lenkų kultūros įstaigos.

Bet vieno dalyko ir gerb. A. Rimka nepaboj. Šiaip ar taip kalbant, bet mes negalime užmiršti vieno principinio dalyko: spręsti apie prisidėjimą prie Rusijos turėtų ne kas kitas, kaip patį Prūsų lietuvių.

NETIKĖS PAPROTYS.

Pas mus yra perdaug jau kandidatų į literatorius. Su ta epidemija reiktų ne juokais pradėti kovot. Susirenka kelios ypatos, sumeta kelis šimtus, įsitauso spausuovėlė ir imasi laikraščio leidimo, apie ką jie neturi menkiausio supratimo. "Bėda, kada pyragus pradeda kepti batusiuvi, o batusiuti duonkepiai". Bet mūsų "literatoriai" nepaiso nieko ir jų drasumas staciai nachališkas.

Grand Rapids'e buvo pradėjęs eiti koks ten laikraštis, kuris buvo pasižadęs nemokantį rašyti redaktorių. Veikiausia, keli neįsmanėliai tuo laikraščio užsisaikė ir jų pinigai dingio.

Dabar mums prisiuntė iš Detroito kokį tai naują laikraštėlį, kuris neturi net vardo. Tame laikrašpalaike yra sekanti straipsniai: "Bedarbė prieš akis" (norej, mat, pasakyt bedarbė), "Socializmas tai tėvas mūsų vėjų", "Kur buvo Jezus?" ir "Kruvinas Nedėdienis".

Rašytojas vartoja bjauresnį lietuvių kalbą ir visiskai nepažįsta gramatikos. Mūsų reporteris praneša, kad tasai lapelis taip pat nori turėti mokantį rašyti redaktorių.

Kur jau ir gėda, kur jau ir akys?

Pono Balučio lapeliui papruto Lietuvos Selpimo Fondas!

Ponas Balutis neprivalo kišt savo nosies ten, kur jo niekas neprašo. Jeigu jisai turėtų ką nors paaiškinti visuomenei — tai apie pinigus, kurie eina vadinaman automobilių fondam.

Kam jie bus suvartoti?

Iš adatos vėžimas.

Vienas juokdarys pastebė laikraštį "Chicago Daily News", kad kandidatai į majorus turėtų būti išbandyti literatiskume. Tai reiškia, kad daugelis kandidatų neturi net publiškos mokyklos mokslo, ne tai, kad jie turėtų numanyti apie draugijos prietikus, draugijos ekonomiją, higieną ir tt. — užtat juokdarys pataria padaryt kandidatų kvotimus.

Jo pastaba menka, bet iš jos išvedimų gali būti didelis skaitilys.

Tuli kongresmanai bando praverst bilių, sulig kurio kiekvienas ateivis turės išlaikyt tam tikrus kvotimus skaityme ir rašyme, neišlaikysieji bus gražinami, iš kur atvažiuoja. Kad tokis bilius negali būti apkenčiamas, apie tai jau daug kalbėta. Kad nemokėjusieji skaityti ir rašyti atėiviai netoli vis išmoka šioj šaly ir kad jie atvažiuoja ne svarbias vietas užimt, o dirbt, tai visiem irgi žinoma.

Jei jau nuo ateivių reikalauj mokėjimo skaityti ir rašyti, tai norintieji patekt į įstatymdavystės įstaigas žmonės turėtų būti juo labiau egzaminuojami. Kiekvienas kandidatas turėtų būti apsi pažinęs su draugijos pamatais, jos užduotimis ir visais naudingais veikimo kryptiniais. Jeigu nuo daktaro reikalauja žinojimo visų medicinos šakų ir be atsakancio egzaminu išlaikymo neduodama leidimo praktikuoti; je šauferis negauna leidimo važinėti automobiliu be egzaminu išlaikymo, žodžiu, jei amatai, neturinti tokios atsakomybės, kaip pautika, negali būti praktikuojami be egzaminu išlaikymo, tuo labiau neturėtų būti leista nei vienam žmogui likt kandidatų į tokia ar kitokia valdžios įstaigą, kol jis nėra išlaikęs tam tikrų egzaminų.

Išrodo, kad aš kalbu už advokatus, nes tie studijuoja įstatymus ir kitus su jais besiribiančius mokslus. Advokatai jau ir dabar pilnai valdo Ameriką ir kongrese jų visuomet buna apie 90%. Bet netoli visi dabartinės advokaturės principai ir jos ideologija remiasi kapitalizmu. Kriminalogija pas juos priskaitoma individualu silpnumui, o ne sistemai ir išsano atžvilgio studijuojuama. Ekonomija neturi nieko bendro su bedarbių klausimu išrišimu, su overprodukcija, produktų eikvojimu varžytinėse ir daugeliu kitų opiausių gyvenimo klausimų. Jei panašius klausimai liktų pastatyti dabartinės legislatoriams ir kandidatams, tik kelintasis išlaikytų kvotimus.

Publika turėtų reikalaut, kad valstybės būtų įsteigti tam tikri kandidatų egzaminavimo komitetai, kad kandidatų kvotimas būtų viešas, kad kvotimuse būtų paliesti opiausio gyvenimo klausimai ir kad pagal juos išlaikysieji kvotimus ir išrinktieji žmonės turėtų elgtis visuose balsavimuose, įstatymų išleidime. Jeigu imti valstijos konstituciją kvotimų pamatu, tai už mažiausį nukrypimą nuo jos savo veikime išrinktieji turėtų būti pašalinti nuo tarnystės. Kaip tik publika ar kokia įstaiga pakadavot apie tai patėmijimą. Daktaras turi praktikuoti mediciną taip, kaip išmoko ir egzaminus išlaikė. Už iškrypimą iš nuprubežtuotų rymų jis baudžiamas ir iš profesijos išvaromas. Už ne mokėjimą važinėti automobiliu atimamas leidimas ir uždedama bausmė. Už nepildymą to, ko žinot reikalauja, valdininkai turi būti baudžiami arba iš vietos pašalinami. Tuomet publika nerėikės pasitikėti ant žmogaus gerumo ir abejotinu jo idėjų ir gabumo. Nori būti valdžioj — žinok ta amata. Tai teisingiausias dalykas ne tik šioj sistemoj, o ir busiančiose. Geriausias žmogus su

visu jo pasišventimu gali pasirodyt publiškai tokiu draugu, kaip meška keliauninkui. Žinojimas turi būti pirmu dalyku, ir baudimas arba nuo tarnystės pašalinimas už nepildymą — antras dalykas.

Siame gi laike mes turime pilnas įstaigas valdininkų, neturinių mažiausio numanymo apie draugijos reikalus, o tuli net rašyt mažai moka ir jų sekretoriai už juos viską atlieka.

A. Baisus.

"Visuomenės geradėjai".

Buržuazinė ir klerikaliska spauda aprašo kapitalistų nuopelnus, iškelia juos į padanges ir pasako, kad Sovietų Valstijų milijonieriai 1913 metais paaukavo dėl visuomenės labo net 302 milijonų dolerių! Ištikrųjų, 302 milijonai dolerių, tai gana didelė suma ir už tokias gausias aukas vertėtų ištarti aciu. Bet mes visai neatkreipiame ir tas aukas jokios atydos ir načiuojame milijonieriams, kaip buržuazinė ir klerikaliska spauda.

Kodėl taip? Visupirmausia mes pažvelgkime, kokiems visuomenės reikalams paaukauta 302 milijonai dolerių. 170 milijonų buvo paaukauta apšvietos reikalams. Tik, skaituotojai, nemanyk, kad mūsų suplimui tu vargdienų kūdikį, kurie į mokyklas vaikščioja žiemos laike basi. O, ne! Jie paaukavo toms mokykloms, kurias dvasiški, ja po savo skvernu laiko, kur bemokslės minyškos kūdikius mulkina. Jie paaukavo dėl tokios apšvietos, su kurios pagalba galima būtų tamsą palaikyti ir dar labiau darbininkus išnaudoti. 95 milijonai paaukauta dėl bažnyčių, klostorių ir visokių misijų. Aukaudami užlaikymui bažnyčių, klostorių ir visokių misijų jie gerai žino, kad dvasiškią visuomenę dido ir yra ištikima kapitalo dievui. Milijonieriai gerai žino, kad visokie šarlatanai — misijonieriai — tai palaikytojai kapitalistinės sistemos. Milijonieriai gerai žino, kad kunigai, kokio jie tikėjimo nebūti, visuomet užstojo ir užsto kapitalistus, visuomet padėjo ir padės išnaudoti darbininkus. Todėl jie ir aukauja palaikymui bažnyčių, klostorių, misijų ir kitokių tamsinimo įstaigų. Galima pilnai tikėtis, kad milijonieriai pradės bažnyčias statyti ir užlaikys kunigus, nes darbininkų susipratimas kyla ir jie pradeda nuo bažnyčių šalintis.

Ir štai, už tokius milijonierius darbus, buržuazinė ir klerikaliska spauda juos garbina, kaip visuomenės veikėjus, pina liaurų vainikus ir deda ant galvų. Dvasiškią užduoda už milijonierius sveikata sukaltėti po šėšis "Tėve mūsų", šešis "Sveika Marija" ir šešis "Garbė būk dievui tėvui".

Kaip matot, milijonieriai palaiko dvasiškią, o dvasiškią stengiasi darbininkus palaikyti vergijoj, bauginama velniais, pekla ir kitokiom dievo "mylistom".

Bet dabar mes paklauskim, kiek milijonieriai paaukavo bedarbiams, kurių randasi Suvenytose Valstijose milijonai? Ar jis maitėte kur nors pagarsinta, kad milijonieriai būtų paaukavę bedarbių suselpmui nors milijoną dolerių? O juk tie darbininkai, kurie dabar neturi darbo ir miršta badu, milijonieriams sukurvė tuos milijonus, iš kurių jie taip gausiai aukauja dvasiškiuos naudai.

Milijonieriai bedarbius vadina valkatomis ir sodina į kalėjimus, kuomet tie prašo valgyti arba nakvynės. Ką milijonieriai paaukavo Colorado angliakasiams, kuomet tie perkalavo didesnio duonos karnio? Tu-

met milijonieriai pastatė kariūmenę, išteikė jai šautuvus ir liepė angliakasius vaišinti švininėm kulkom. Milijonieriai parodė dėl darbininkų savo "mieląsirdystę", kad nepasigailėjo švininių kulku. Ką milijonieriai paaukavo Ohio valstijos kasyklų darbininkams, kurie reikalauja ne ko kito, kaip tik didesnio duonos karnio?

Milijonieriams rūpi ne visuomenės reikalai, bet savo kišeniai. Ir jeigu jie aukauja, bet iš darbininkų, kuriems nieko neaukauja, a-part švininės kulkos.

Dar įsyk pasirodė, su kuom dvasiškią turi reikalus ir kas ją remia.

Tai, garbinkite milijonierius, kurie jus šelpia, pinate jiems liaurų vainikus, bet pasižiūrėkite, ką jums susipratę darbininkai pasakys ir koki už tai vainiką suteiks! Švenčioniškis.

Kodėl socialistai nesustabdė karę?

Carl D. Thompson.

Mūsų kritikai ir visoki priešai prie kiekvienos progos mums užmetinėja, klausdami: kodėl socialistai nesustabdė dabartinę baisiąją Europos karę?

Jie sako, socialistai yra didžiausi karių prieštai. Kiekvienoj tautoj jie deda visas savo pastangas, kovodami prieš kares ir karių šalininkus. Ir kuomet ši tragiškoji valanda prisiartino, tai kodėl jie negalėjo jos sustabdyti?

Ir daug kitokių klausimų ir užmetimų mums daroma. Labiausiai žingeidaujama išgirsti, koki mes duosim atsakymą ant šio klausimo šiame kruviniausiam, tragiškame momente žmonijos istorijoj.

Mes atsakysim taip: 1. Socialistai negalėjo sustabdyti dabartinę karę dėl to, kad jie dar niekur neturėjo po savo jurisdikcija (kontrolė) situaciją.

Nė vienas kaizeris, caras, ar prezidentas dar nėra socialistas. Nė vienas parlamentas dar nėra kontroliuojamas socialistų. Nė vienas diplomatiškas korpusas nėra kontroliuojamas socialistų. Nė vienas vyriausiasis komandierius ar vadas armijos nėra socialistas. Nė vienos šalies kariūmenė ar jureivija dar nėra socialistas. Nė viena pasaulij tauta dar nėra socialistas.

Nacionalistiskam parlamente Vokietijoj anti-socialistai yra 5 prieš 1 socialistą; Francijoj 5 prieš 1; Belgijoj 4 prieš 1; Anglijoj 10 prieš 1; Rusijoj 30 prieš 1. Tai, galima numanyti, kokią galę ir kontrolę visuomenė dar teturi socialistai.

Vadinasi, socialistai dar neturėjo savo kontrolę vieno parlamento, nė vienos šalies valdžios, nė vieno diplomatiško korpuso, nė vienos armijos ir tt. Taipgi dar nė vienoj tautoj jie neturėjo savo kontrolę didžiūmos balsuotojų. Ir vis dar pas juos klausia didžiausio žingeidumo, kodėl socialistai nesustabdė dabartinę karę?

Atsakymas yra labai aiškus, ar ne? Priežastis, kad socialistai nesustabdė šią karę, yra tame, jog pasaulis griežtai prieštarauja — ne duoda save valdyti socialistų mažumai.

Taipgi yra dar ir kita priežastis, kodėl socialistai nesustabdė dabartinę karę.

2. Dėlto, kad socialistai neturėjo iš niekur jokio paramo jūjų taikos programom. Socialistai darė visa, kas tik jiems buvo prieinama ir galima, kad sustabdyt šią karę.

Jau daugiau pusės šimto metų, kaip socialistai nurodinėja, kad kapitalizmas su savo bjauriu militarizmu ir paikiu autokratiškumu veda

visą civilizaciją prie prariškos prapulties.

Anksti ir vėlai jie ginčijo, kalbėjo, protestavo, perkabinėjo, davadžiojo ir maldavo žmoniją visų tautų, idant ji permaintyt gyvenimo stovį, idant ji užbaigtų vilkti jungą karalių, kaizerių, carų, ir užvestų demokratiją, o už vis labiausia panaikintų kapitalizmą su jo pyramidų sistema ir įsteigtų socialę teisybę. Socialistai visokiais būdais mėgino atkreipti pasaulio žmonijos atydą, idant ji pamatytų šią baisiąją civilizacijos prapultį, ant kurios tykoja kapitalizmas, autokratija ir militarizmas.

Jie dirbo, aukaudami visas savo spēkas, kad tik išvestų pasaulio žmoniją į geresnę t. y. taikos pusę.

Ir kada, pragaistingai valandai besieriant, per visą ištisą peraita meta, kol šturmas dar tebuvo berengiamas ir iki pat paskūciausiam momentui, kada jau net kulkos pradėjo žvimbti, socialistai kiekvienoj tautoj stovėjo savo pozicijose, atkakliausiai kovodami už taiką.

Jie neturėjo iš niekur parėmimo. Valdonai didelių ir mažų tautų neparėmė jū; — priešingai, jie buvo neperkalbami jūjų inirtusiose lenktynėse. Slaptoji diplomacija neparėmė jū. Parlamentai neparėmė jū. Mokyklos neparėmė jū. Kapitalistiška spauda neparėmė jū — visiskai priešingai. Militariskosios kliasos neparėmė jū irgi. Pati visuomenė neparėmė jū. Ir, galų-gale, nė jokia bažnyčia neparėmė socialistų.

Krikščionija, sakoma, yra mokslas ir profesionaliskumas, kuris turi skaitytis priemone, kuria yra kovojama už taiką.

Anglijos karalius yra profesionaliskos krikščionis ir narys bažnyčios. Rusijos caras yra profesionaliskos krikščionis ir narys bažnyčios. Vokietijos kaizeris yra profesionaliskos krikščionis ir narys bažnyčios. Visa darbininkiška kliasos, ir didžiūma pasaulio žmonijos abelnai, visokių tautų, pamimant lygiai, yra nominališki (pagal vardą) krikščionys, prigulinti prie savo ypatingų bažnyčių.

Šiciai tai yra spēka, turinti savyje ketvirtą Maiziesiaus knygą (I Red.), svarbi ir galinga įreiga, kuria jie galėjo sudaryti milžinišką audrą jūroje. Kad bažnyčia būtų tūvus ištikima savo uždaviniai, tai ji viena būtų galėjus sustabdyti dabartinę karę. Bet bažnyčia netik ką nepanaudojo savo spēką sustabdymui karės, bet ji net neparėmė socialistų, norėjusių neprileist prie karės.

Faktiskai, jau yra gerai žinoma, kad nėra aršesnio ir atkaklesnio priešo socialistams, ir nėra daugiaus uolios ir tvirtesnio rėmėjo visuotinos žveriskų valdžių sistemos dabartinę karę, kaip krikščioniška bažnyčia. Ir socialistai negavo paramos iš tos pusės.

Ir jeigu mes pažiūrėsime dar giliau, tai mes atrasim dar vieną priežastį, kodėl socialistai nesustabdė karę.

Vertė J. Sweetra. (Pabaiga bus).

NAUJOS KNYGOS.

Velnio Istorija. (Pagal V. Fisherį). Parašė P. Norkus. Kaina 20c. Išleido "Vienybė Lietuvninkų".

Turbūt p. Norkui per visą amžį reikės rašyt "pagal". Nieko savo, nieko originališko jisai nesugalvo.

Nuomorės apie Aisopo Pasakas, gaunamas "Jaunoios Lietuvos" knygyne, 4611 So. Paulina st., Chicago, Ill. **Kovotojų Giesmės.** Išleido Lietuvių Socialistų Sąjunga. Antra laida. Spauda "Kovos", 1914 m.

Lietuvos Šelpimo Fondo reikaluose.

Pranešimas Visuomenei.

Dėl sutaupinimo laiko ir darbo aukų rinkėjams, čion paduodu sekančias informacijas:

Aukų rinkimui Lietuvos Šelpimo Fondo Komitetas yra parpūnęs sekančius dalykus: 1) Stempas, 2) Igaliojimus, 3) Angliškas atsišaukimus, 4) Kvitarijušus, ir 5) Gražius paliudyjimus, duodamus aukaujantiems nemažiau penkių dolerių (\$5.00).

1) Stempas yra sudarytos iš knygtės, turinčios 200 stempli kiekvienoje, ir paduodamos po \$10.00. Kaina kiekvienos stempos 5 centai. Tos stempos atspaudintos angliško kalboje, todėl galima jas pasekmingai platinti tarpe anglų.

Geistina, kad stempli reikalaujama prisiegti išankstinę pinigų, taip kad išdėdinti nereikėtų klapatytis su jokiais paliudyjantais užtikrinimais apmokėjimo ant bargo imtų stempli.

Pirkėjai stempli knygūčių, negalėdami išparduoti visų nupirktųjų stempli, gali sugrąžinti likusias ir gaus už jas pinigų.

2) Igaliojimai išduodami darugysčių užtikrintoms ypatoms. Ant jų turi rašyti parašai L. S. Fondo Komiteto ir Igaliojancios vietinės draugystės Komiteto su įvardijimu aukų rinkėjo.

Prie šitų igaliojimų draugystė turi prisiegti keletą arkūšų popierės surašymui aukautojų vardų ir aukų. Geistina, kad aukautojai patį įrašytų vardus ir aukas, kaip tas paprastai pas anglus daroma.

Tas blankos su pinigais turi būti vėliaus sugrąžintos Finansų Sekretoriui, kuris, įrašęs į savo knygas pinigų sumą, perduos išdėdinti.

3) Angliški atsišaukimai dėl aukų turi taipgi būti prisiegti prie keletos arkūšų baltos popierės.

Su tais laiškais galima eiti per krautuves, dirbtuves — jei galima — (į dirbtuves paprastai neleidžiama kolektuoti, per tai reikia per raštinę (office) langelį paduoti patį atsišaukimą su prisiegtomis popierėmis — daugias nieko, — o dirbtuvės užveizda gal pats aukaus), namus ir kitas vietas, kur tik galima tikėtis aukų gauti.

4) Kvitarijušai susegti į knygtes po 10 kiekvienoje ir gaunama per aukų rinkėjus ant draugysčių paliudyjimo.

Tos kvitos kvitarijušuose padalintos į tris dalis. Aukų rinkėjas, aplaikas aukų, nemažiau \$5.00, išpildo visas tris dalis, kaip pačioje kvitoje pažymėta — vieną dalį atiduoda aukautojui, antrą — pasiunčia su pinigais Finansų Sekretoriui, o trečią pasi- lieka sau.

5) Išdėdintas, aplaikas nuo Finansų Sekretoriaus kvitos antrąją dalį su pinigais, pasiunčia aukautojui tam tikrą paliudyjimą priimtos aukos. (Paliudyjimas tinkamas įdėti į rėmus).

Taipgi pranešu, kad reikalaujanti Lietuvos Šelpimo Fondo stempli kreiptų pas išdėdintą, K. Šidlauską, 226 W. Broadway, So. Boston, Mass., o reikalaujanti igaliojimų, angliškus atsišaukimo laiškus, kvitarijušus ir gražių paliudyjimų, pas finansų raštininką, T. L. Dundulį, Box 511, Westville, Ill. Visuose kituose reikaluose kreipkitės pas susinešimų sekretorių, M. M. Rice-Herman, 140 E. 19 St., New York, N. Y.

M. M. Račiūtė-Herman, sekr. Liet. Šelp. Fondo. Jan. 19, 1915.

ZINIŲ-ZINELES.

Mexikoje neturtingieji gyventojai valgo papūgų mėsa, nors jų mėsa gana šiurkšti ir kieta.

Apskaitoma, jog viena Zeppelino orlaivio išmesta bomba svėrė 460 svarų.

Suv. Valstijų valdiškas botanikas apskaitliavo, jog viena bovelnos sėkla, jeigu ją atsakandai daboti ir prižiūrėti, i šešis metus duos 40-000,000,000 sėklų. Tas pats botanikas faktiškai prirodo, jog vienas kviečio grūdai i penkis metus davė 11,000 bušelių tyriausių kviečių grūdų, ir tai be jokios ypatingos priežiūros.

Pirkliavimas žmonių plaukais yra didelė pramonė. Daugiausiai tą pramonę užsiima italai. Didžiausią dalį plaukų pardavimui jie gauna nuo sodiečių moterų Italijoje, Dalmacijoje ir Šveicarijoje. Minėtų šalių sodietės moters tankiausiai du sykiu i metą kerpa ir paduoda savo plaukus. Plaukus kerpa nuo užpakalinės galvos dalies palikdami pakraščiais ilgus, kuriuos paskui moters taip sutaiso, jog tik esper-tas - žinovas gali patėmyti, kad plaukai iškirpti. Be to, prastenių rūšių plaukai atvežama iš Azijos, daugiausiai iš Kinijos.

Ispanija yra viena neturtingiausių valstybių, bet jos karaliaus giminė daugiausiai pinigų išaikoja. Viena tik karalienė už savo drapanas, kurias jina perka Paryžiuje, kas metą išmoka nemažiau \$40,000. Vokietijos imperatorienė visas drapanas, kurias jina perka Paryžiuje, kas metą išmoka nemažiau \$8,000 kas metą. Apie tiek pat ant "dresų" praleidžia Rusijos carienė ir Francijos prezidentienė.

Atsiminkite tas skaitlines, kada pamatysit einant nuplysiusią drebančią nuo šalčio senelę.

Neperseniai tulas žymus anarhistas, vengdamas persikiojimų, apsigyveno republikoje San Marino ir tuomet atkreipė į tą šalį kitų atyda. San Marino yra mažiausia ir seniausia Europoje republika. Jos plotas užima 32 ketvirtines mylias. Gyventojų viso labo yra apie 10,000. Tenai randasi du prezidentu ir visų žmonių išrinktas komitetas, kuris tvarko visos šalies reikalus. Republika turi ir policiją: viso labo septyni policistai ir visi svetimžemiai, nes vietiniai žmonės taip niekina policijos tarnystę, jog nesiranda norinčių būti policistais. San Marino yra tiek progresyviska šalis, jog visi gyventojai naudoja si dovanai nedidelišką pagalbą. Tam tikslui valstybė užlaiko čielu du gydytojų.

Anglijos statistikai apskaitliavo, jog pracoito meto bėgy Anglijoje alaus raugimui suvartota 52,287,637 bušeliai selyklų. Apskaitliuojama, jog iš kiekvieno suvartoto grūdų bušelio galima būtų padaryti mažiausiai 15 ketursvarinių duonos kepalėlių. Taigi, iš visų grūdų būtų buvę galima parūpinti keturių svarų duonos kepalėlių kasdieną per metą laiko dėl 2,000,000 vyrų, kurie dabar kovoja Belgijoje, ir dar 1,000,000 kepalėlių liktų alkaniesiems pačioje Anglijoje.

Buenos Ayres (Argentinos) miesto pačioje vartojama tam tinkamai pritaisyta eks-spinduliu mašina, kad tēmyti slapiai siunčiamus iš užsienio daiktus. Tuo būdu jau daug tapo surasta siuntiant tokių daiktų, už kuriuos reikia mokėti muitą; o jie buvo siunčiami visai nekaltuose ir be mūito įleidžiamuose siuntiniuose. Surinko J. Stropus.

Žinios iš Lietuvos.

Nuo "L." redakcijos. — Atsiprašome visų tų skaitytojų, kurie prisitūmė mums laiškus iš Lietuvos, jog negalėjome jų patalpinti, kadangi šiuo žygiu atėjo labai daug laikraščių iš Lietuvos ir tuose laikraščiuose yra nepaprastai svarbių naujienų. Todėl išliko šiuo žygiu netilps, už ką teiksitės atleisti.

Dar kartą primename, jog mes geidžiame tik tokių laiškus, kur yra svarbesnių naujienų ir tai laiškus gražiai parašytų (ar perrašytų), išmetus visus ypatiskius pasveikinimus ir dejavimus, kas plačiai visuomenei nerūpi.

Raseiniai. — Naujokai. Pradžioje lapkričio mėnesio i Raseinius suvažiuavo daugybė lajų jaunikačių i šviesų Raseinių apskrįčio kampų, vis tai — naujokai, kuriems šimet reikia kariumenės stoti. Jau penktadienį lapk. 7 d. i Raseinius suvažiuavo beveik visi naujokai, tiksliai i tolimesnių apskrįčio miestelių ir sodžių dar vis važiuavo vežimai šeštadienį ir sekmadienį. Raseiniuose jiems teko apsigyventi daugiausiai tuščiose aludėse, užvažiuojamuose namuose ir šiaip kur tik buvo tuščia vieta. Vienur už nakvojimą reikėjo mokėti, kitur ne.

Šeštadienį, 8 d. lapkričio, ant kiemo prie karės viršininko raštinės, kur buvo debesyms jaunų vyrų, šaukė visus vardu, pavardę ir skirstė i grupas: gvardijos, artilleristų ir pėstininkų. Taip skirstė ligi antradienio 12 d. gruodžio.

Lapk. 16 d. išvažiuavo paskutinis didysis naujokų būrys.

Ta dieną apie 8 val. prie raštinės susirinko visi likusieji jaunikačiai su skrynųtemis. Čia prasčiaus apsidariusiems, išdėdinti kam batus, kam šinelį su kapišonu ir t. t. Po patikrinimo iš kiekvieno išėjo ant gatvių, o klernotos vadžiojant, lietuviškas dainas ir melodijas: "Sudiev Lietuvai", "Augo kieme klevelis" ir t. t. Einant per miestą lydejo juos verkiančių moterų ir senelių būriai.

Laikė buvimo Raseiniuose, naujokai parodė ir savo blogiasias puses, tai erzini-mas žydu ir jų išjuokimas. Buvo keliatas susidūrimų su žydais, ir policija turėjo akyliai sargėti po miestą.

Tai vis neapykantos ir tamso visai! Anykščiai, ūkm. apskr. — Pas mus žmonės, apsiapirto su kare, ir kurie buvo sukasė žemėna savo turta, jau vėl atgal išsikasė, sakydami, gal vokiečiai ir nebeatėis. Čia yra įsteigtas komitetas sužeistiesiems kareiviams ir jų šeimynoms. Žmonelės noromis aukauja visokiais daiktais, tik sako, kasžin ar teksią tos jų aukos bent vienam lietuviui kareivui. Vartotojų draugija paaukavo "Raud. Kryž." 25 rub. ir sužeistiesiems kareiviams keliatą svarų tabako. Žmonių bankas irgi paskyrė vietos "Blaiivybės" skyrių nieko negirdėti, tarytum, kad jo visai nėra. Matyti, ta draugija neatjaucia šio laiko svarbumo: baigiasi metai — o jokia susirinkimo ir jokio pasitarimo viešais dalykais nebuvo. Nežinia, kur pasidėjo ir ką veikia jos valdyba: bene nusimėno, kad visur blaiivybė įvyko.

Pas mus ligišiol viskas nebrangu, bet dabar kas kart eina brangyn. Rekvizicijos komisija pirkto grūdus ir morkė už pūdą 95 k. — 1 rub. Gyvulių ir šieno dar nepirko, nors ūkininkai ir siūlė. Išpirkus Rekv. komisijai grūdus, kainos pakilo, nes pradėjo pirkinėti perkupčiai ir kur tai siuntinėti, kaip antai grūdus, žąsis ir gyvulius, taip-pat mėsa. Žmonės vie-

ni sako, kad tai siunčia i Vilnių, kitai — i Kauną, tretai — būk tai vėl kur...

Turime naują bažnyčią, šventorių šią vasarą aptvėrė. Bažnyčioje dar nėra vargonų, už tai turime gerą chorą, kuris vieną punktą gieda, o antrą juokiasi, iš ko dauguma piktinasi.

Lietuviai vokiečių nelaisvė. — Mums pranešama, kad i vokiečių nelaisvę pateko tokie lietuviai-kareiviai, kilę iš Suvalkų gubernijos: Juozas Kisielius, Jonas Zakevičius, Jonas Asmonas, Kazys Jokubauskas, Juozas Stanislovi-tis ir Ignas Juodapa, o iš Vilniaus gub. — Mykolas Kucenis. Jie tebėsa gyvi ir sveiki. Jų adresas toks: Germaniją, Gefangenenlager Altdamm 9 Compagnie.

Sudegino.

Rašoma J. Ramanauskui i Minersville iš Gižų, Vilkaviškio pav. — Mariškių kaimine šituos sudegino: J. Kar-muza, Vizbarą, Baršauską, Rupišką (visas triobas), Mat-josiaus Samsono — tik stubą, Daukšos — stubą ir klė-tį, Raibikio — kluoną ir tvar-tus, Čirvinsko — tik stubą. Narjausko — viskas sude-ginta. Bergerio — viskas sudeginta. Taip-pat sude-ginta abudu Luebikiai. Kek sudegino kituose kaimuose tai daug būtų darbo surašyti. Daug gyvulių sušaudė. Kitų ir triobos liko tik vienų skylių.

Mūs kaimė (nežinia koki-am. Red.) buvo pats vidury ryš ugnies. Mūsų avis išsi-vėrė ir vežimą išvėžė germa-nai. Dobilus sumynė, daržą visą nurovė, pasarą sušėrė, medžių girioj daug nukapogė granatos ir taip visą maistą sunaikino. Mės likome gyvi. Buvome išsikasė duobe.

Dabar pas mus viskas pa-brango — druska, gazas, geležis. Druska — 4 rub. pūdas, gazas 4 rub. pūdas. Ger-manai išsivežė daug javų. Daugely vietų patis išsikūlė. O kur rado prikulta, tai taip susiėmė ir išsivežė. Aš ir pats buvau susirges po tų šaudymų nuo išsigandimo. Prūsai šaudė nuo plento ties Gižais, o kiti nuo Marinavo palivarko lauko, ties Vilkaviškio giria. O mūsų vaiko armėtos vienos buvo netoli ūkininko Grybo (Gižų par.). o kitos Raibikinos. O pas mus buvo pėstininkai ir pu-lemiotai. Rusų granotos lė-kė pro mus, o Prūsų triško pas mus.

Šiauliai, Kauno gub.

Rašoma K. Bogučauskui i Oglesby, Ill. — Pas mus la-bai sunkūs laikai. Darbo niekur nėra, viskas pabrango ir ateina didelis vargas. Ant karės iššaukė visus za-pasnuosius ir ratnikus nuo 35 metų. O dabar jau dalina paviestkas naujokams 20 metų ir sako, kad tuoj bus trečia mobilizacija.

Šiauliuose yra 4 ligoninės ir visos pilnos sužeistų kareivijų. Žmonės didelis vargas, nes nespėjo nei mai-sto pristatyti.

Sodiečių varo saugoti ke-lius, tiltus ir tt. —

LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SĄJUNGA ARGENTINŲJ.

Mums praneša: Berisso susitvėrė Lietu-vių Socialistų Sąjunga Argentinijoje. (Federacion Socialista Lituanos). Jau buvo du susirinkimai ir nutarta pri-sidėti prie vietinių socialistų.

Toliaus priimta "Laisvė" už organą. Išrinkta lyglaik-nė valdyba, kuri susideda iš draugų: organizatorius J. Staškus, sekr. K. Tamošiu-nas, kasierius J. Skaržau-skas, knygynis St. Žinkas ir turto prižiūrėtojai: P. Keršulis ir B. Kazlauskas. (Antspauda).

"Laisvės" Red. prierašas. Geistina, būd, kad visos Są-jungos kuopos įsikurtų Boe-nos Aires, Rozazio ir kituose didesniuose Argentinos mie-stuose.

Karė Lietuvoje.

Kauno gubernijoje.

Dūmos atstovas M. Yčas, kaip miestų sąjungos įgaliotinis, aplankė tarp spalio 28 ir lapkričio 21 d. Kauno ir Suvalkų gub. daug vietų, kur šiočiu ar tokiu būdu atsilie-pė karas. Jis buvo Mažeikiuose, Telšiuose, Plungėje, Rietave, Veiviržėnuose, Švėkšnoje, Naujamiestyje, Kvėdarnoje, Seredžiuje ir kai-kuriose Suvalkų gub. vietose — Kybartuose, Vilkaviškyje ir Prūsiose — Stalupėnuose, Lauksargyje.

Plungėje 15 viorstų apylinkėje žmonės nustojė visai šieno ir arklų; daug yra be-darbių.

Rietave įsteigtas vaikų prieglaudų ko-mitetas, kaip miestų sąjungos skyrius; be to yra čia lietuvių ligoninė (15 ložų).

Veiviržėnuose — 4 viorstai nuo sienos — visai mažai bepalikę žmonių — visi išbėgio-ję. Žmonės kreipiasi dažnai su skundomis ant savo vietinės valdžios prie karo vyriau-sybės, kuri juos neretai užstoja.

Naujamiestis — pasienio miesčiukas, visai išmirus. 96 namai ir bažnyčia ištru-pinti ir sudeginti nuo vokiečių granatų, kiti gi šiaip išgrobstyti; žmonės daugiausia pa-vargę nuo tų grobimų.

Kvėdarnoje įsteigtas komitetas pabėgė-liams šelpti, kaip miestų sąjungos skyrius; sudaro jį visų tautų atstovai.

Lauksargyje (Prūsiose) nebėsa nė vie-no prūsų gyventojaus; visi gabenami Rusi-jos gilumon; jų pilni keliai varomi. Skun-džiasi ant savo valdžios, kuri žadėjusi rusų nebeįsileisti...

Tauragėje buvę vokiečių išleisti lietuvių kalba paliepimai. Pavadinti jie "Apsaky-mais"; surašyta baumės, už ką ir kaip pra-sižengė žmonės bus baudžiami.

Jurbarkas per 3 savaites keletą kartų eges iš rankų i rankas. Su žmonėmis čia vo-kiečiai gerai elgėsi. Iš sankrovų pirkdami mokių pinigais. Iš vienos Žilio sankrovos išpirkė vyno ir konjako už 1300 markių. Miestas šiek-tiek apšaudytas, tačiau blė-dies nedaug padaryta. Buvo paimti užsto-vai — kunigas, rabinas, liuterių kantorius.

Seirijai, Seinų pav.

Vokiečių šeiminkininkas. Lietuvis vaikas — mūšio "vadas". Audra, kuri pra-žė per Suvalkiją, neaplenkė, nepalietus nė Seirijų. Spalio 15 dieną apie 5 val. vak., sei-rijiečiai pamatė pirmą kartą būrį vokiečių, kurie plentu nuo Seinų atlėkė dviračiais. Mūsų kariumenė, buvo pasitraukus Alytaus link. Atsivežė pora patrankų, tuojau iššo-vė "na vivat", nuo kurių trenksmo nevienas persigando ir slėpėsi kur kas įmanė: kas i sklepus, kas i griovius ir tt. Paskui pribu-vo vokiečių kavalerija ir daugiau pėstinin-ku. Stabas apsigyveno — klebonijoje, kle-bonas gi vargonininko kambariuose. Vika-rą kun. J. Merkeli ir pirkli O. Krapovicką — paėmė, kaip užstovus.

Bažnyčioje kareiviai prisinešė šiaudų, apsinakvojo; ant šventoriaus pasistatė vir-tuvę: įpovė gyvulius, įsitaisė telegrafo stotį.

Ant rytojaus anksti, buvo atplėšta "Ža-grės" skyriaus durys, iš kurio buvo paimta valgomieji ir rūkimoji daiktai, visa kita bu-vo išmėtyta; žmonės, pamatę tat, pradėjo rinkti, kas jiems reikalinga netik iš "Ža-grės", bet ir iš vedėjo kambario.

Miestelio laukuose vokiečiai nukasė bulves, gaminoš maistą: tam tikslui įpovė naminius paukščius ir kiaules. Miestelyje, sudeginta du kluonai ir viena grėja.

Negeriai elgėsi ir aplinkiniuose kai-muose: iš visos apylinkės paimta apie 50 ar-klų, apie 15 vežimų. Daugiausia nukentė-jo: Staržieniai, Palinai, Bagdonys, Roč-ka. Kiek mažiau nukentėjo šie sodžiai: Zegariai, Paserminkai, Gervėnai, Ginčonys ir Mankūnėliai. Seilėnuose — du ūkinin-ku sudeginta. Zegariuose nušauta (bešau-dant) ūkininkas J. Skarnulis, o Noragėliuo-se — vienai mergytei peršauta rankelė ir koja. Visą vokiečių buvimo laiką, šaudymų didelių nebuvę: daugiausia žvalgai, susitkę besišaudydami, žmones gaudindavo. Kiek didesnis susirėmimas buvęs, vokiečiams traukiantis, kada jie buvo sumušti ties Dru-skininkais, ir spaudžiami nuo Alytaus, aš-tuntą buvimo dieną, turėjo traukti atgal.

Čia pasižymėjo karėj vienas vietos gy-ventojų lietuvis vaikas. Užėjus rusų ka-riumeni, žinodamas, kad dar pulkėlis vo-kiečių slapstosi, pasiprašė sau trijų kazokų, ir užpuolė juos. Užpuolimo vieta buvo labai kalnuota ir nežinanciam sunku net iš ten iš-ti, taigi vakino vadovaujami kazokai ga-vo paimti nelaisvėn apie 90 vokiečių ir 3 už-mušė.

A. Antanaitis.

Lietuviai kareiviai Petrogrado ligoninėse.

Petrogrado ligoninėse, kaip ir kitur, randasi ne mažas skaičius ir sužeistųjų lie-tuvių kareivių. Jie lygiai su kitais čia gy-domi, užlaikomi; juos atmena ir rupinasi kartais ir visuomenė. Tečiaus jiems dau-giau čia trūksta ko, būtent savo žmonių, sa-vo kalbos...

Ligonijų tarpė nemažai tokių, kurie ka-ran pašaukti buvo stačiai iš kariumenės ir jau keli metai, kaip negirdėję lietuviško žo-džio. Kokį džiaugsmą sukelia juose, kai užėina aplankyti vienas - kitas lietuvių studentų ar studenčių ir prabyla lietuviškai! Užėjau kartą su viena kurstiste ligoninėn, kur būta 7 lietuvių. — Pasikalbėjus su vienu sužeistųjų, mano draugė nuėjo pas kitą li-gonį. Ligonis apsidairė, žvilgtelėjo i nuto-lusią draugę, žybtelėjo akimis ir pratarė:

— Netikėjau, kad taip meilios, lietuviš-ka kalbančios panelės čion, svetimam kraš-te, mus lankyti, duotų lietuviškų pasiskai-tymų.

Kitą kartą apsilankiau kunig. B. ligo-ninėn. Pirmą tokių ligoninę radau švariai įtaisyta. Klausiu sesers, ar nėra tarp sužeis-tųjų iš Suvalkų, Kauno ar Vilniaus guber-nijos. Sesers būta meilios ir žingeidžios.

— "Kodėl tamsta tik tų trijų gubernijų klausai?"

— Esu lietuvis, sakau ir noriu matytis su tautiečiais!

— Lietuvis tamsta?! Kaip tai? Gal iš dangaus tamsta nukritai?

Žiūrau i seserį, stebiuosi ir klausiu, ko-dėl ji taip džiaugiasi mano atėjimu.

— Kur čia nesidžiaugsi — atsako sesuo. 8 palatoj yra Jonas B-vas, su kuriuo susikal-bėti kitiškai negalima, kaip lietuviškai. Nori laišką parašyt, nori gauti pasiskaity-mo... kartais lūsta, pradeda gaudžiai niū-nuoti. O labai simpatingas, ir taip jo gaila, gaila. Norisi jį palinksminti: jis gi pažiū-rės malonėmis akimis, o susikalbėti taip ir negalima. Bus šventė šiandien Jonai, tarė sesuo, kada priėjom 8 palatą.

Sesuo pribėgo prie Jono ir ką tai jam susijudinus sakė. Aš til: girdėjau "zemliak, zemliak"... Ir tikrai nudžiugo Jonas. Pas-tebėjęs tat šale jo gulintis draugas, Odesos žydėlis, sako jam: "apsidžiaugsi broli".

Nuo tų nežymiųjų karžygių įgauni aiš-kesnį supratimą apie šių dienų karą, jojo žiaurumą, baisenybes, apie kančias, kurias kenčia karo aukos...

Visi tie karžygiai reikalingi paramos, taip dorinės, taip medžiaginės. Vienam rei-kėtų kelių kapeikų, kitam tabokos, trečiam drabužių ir tt.

Veikiantieji komitetai (lietuviai) nevisa-da tinkamai tuo pasirupina. Pavieni žmo-nės su tuščiomis kišenėmis to padaryti pe-įstengia, todėl ir būta atsitikimų, kad lan-kantieji (ypač moksleiviai) sužeistąjį ir jau pagijusį kareivį su širdgėla išleidžia, kaip reikiant jo neaprupinę.

Pasigenda kareiviai taip-pat laikraščių ir knygų. Čia galėtų ateiti pagalbon ir pa-čios redakcijos bei knygynai, aukodami po vieną kitą egzempliorių laikraščių, knygų.

Taigi, atsiminkite dažniau tuos mūsų nelaiminguosius, lankytime juos, šelpkime, kad nors kiek atsiligtume jiems už jų var-gus ir jaustumės smagiau, atlikę nors tą ma-žą žmonišką priedermę.

VI. Parausvinis.

Šiauliai. Prūsų belaisviai. Moksliui prasidėjus, čia ne visi buvo suvažiuavę moki-niai i mokyklas. Vyrų gimnazijoje tebuvo 113 mokinių, mergaičių — 132. Dabar gi jų skaičius priaugęs: lygi 260.

— Per Šiaulius perėjo kartu su kitais belaisviais prūsų lietuvis, M. Jankus, sėna-sai "Aušros" laikų veikėjas. Siunčiamas jis i Voronežo gub.

M. Yčas, būdamas Maskvoje, įteikė mie-stų sąjungai pranešimą apie savo kelionę Kanno ir Suvalkų gub. Pabėgėlių skaičių pažymėjęs — 1082. Jiems pagalbėti esą įsteigti komitetai, kaip miestų sąjungos skyriai — Retavoje, Jurbarkė, Kedainiuose ir Vilnuje. Miestų sąjungos biuras pasky-rė jų valgykloms ir bendrabūciami užlaiky-ti kelias tūkstantis rublių. Be to šio kraš-to nukentėjusiems dėl karo gyventojams biuras skiria 50 tūkst. rub. ir nuo savęs pa-duosias tam tikrą pranešimą Tatjanos ko-mitetui, kuriame bus nurodoma, kiek nu-kentėje yra to krašto žmonės ir kokios pa-sėlos jie reikalingi.

("Liet. Žinios").

Conan Doyle.

Juodasis Daktaras.

(Vertė švenčioniškis).

(Tas).

Lempa stovėjo ant rašomojo stalo, už kraujo knygom ir daktariškais įrankiais. Šale stalo matėsi balta pirštinė ir daugiau nieko negalima buvo matyti. Bet kada Madding akis priprato prie tos šviesos, tai jį pamatė, kad ant grindų gulėjo žmogus ir vietoj pirštinių pasirodė jo ranka. Supratus, kad čia atsitiko kokia nors nelaimė, pažadino garspudinę ir abidvi įbėgo į kambarį, o tarnaitę pasiuntė duoti žinią policijai.

Kada jos įėjo į kambarį, tai pamatė, kad daktaras Lanas negyvas. Aišku buvo, kad jis nužudytas, nes vienas poakis buvo mėlynas, veidas ir sprandas apdraskytas. Visas veidas buvo ištinęs. Jis buvo apsvilkęs kasdieniais drabužiais ir apsiavęs naktiniais batais, kurių padai buvo visai nusupurinti. Divonas, kuriuomi buvo užtiestos grindys, visos purvinos. Buvo aišku, kad atėjo kas nors pas daktarą, užmušė jį ir vėl pasislėpė. Ant divono pasiliko purvinų batų pėdos ir liūdžio, kad užmušėjas buvo vyras. Bet daugiau nieko negalima buvo susekti ir policija atsidūrė kėbliam padėjime.

Is kambario nieko nepavogta. Auksinio laikrodėlio iš daktaro kišenės nepaimta. Stalčius, kuriame daktaras pinigus laikė, buvo užrakintas, bet pinigų jame nebuvo. Tuomet garspudinę paaiškino, kad daktaras tą dieną turėjo daug išmokėjimų ir galėjo visus pinigus išleisti. Tik vieno daikto kambarį trūko ir tas daiktas lošė svarbią rolę. Paveikslas p-lės Morton visuomet stovėjo ant rašomojo stalo, įdėtas į rėmus, o dabar buvo išimtas. Apart to, ant grindų rasta mėlyna akinė uždanga, kurios daktaras neturėjo. Vienok, toks daiktas pas daktarą visuomet galėjo būti ir pagal jį negalima buvo spręsti apie piktadarį.

Nuožiūra puolė ant vieno žmogaus ir Arturas Morton tapo suareštuotas. Prirodymai buvo veik aiškūs. Jis labai mylėjo savo seserį ir kuomet jį pas daktarą Laną persiskyrė, tai tankiai prie liudininkų sakė, kad daktarui Lanui būtinai atkeršys. Taipgi, moteriškė matė, kaip jis apie vienuoliktą valandą naktį įėjo į daktaro kiemą ir turėjo medžioklės įnagi. Policija padarė tokį išvedimą, kad Arturas Morton įsiveržė į daktaro kambarį, daktaras išsigando ir pradėjo šaukti. Kada atbėgo garspudinė, tai daktaras manė, kad su juimi geruoju susitaikys ir liepė garspudinei prasišalinti. Juodviejų derybos tęsėsi ilgai ir pasekmės buvo tokios, kad daktaras tapo užmuštas. Kada daktaro kūną supjaustė, tai tapo pripažinta, kad jis turėjo širdies ligą ir galėjo patsai numirti. Bet daugelis stebėjosi, kad daktaras Lanas visai buvo nepanašus į ligotą žmogų. Paskui Arturas Morton išėmė iš rėmų sesers paveikslą ir įėjo namo, bet pamatęs, kad ateina Madding, pasislėpė į krūmus. Tokius išvedimus padarė policija ir tie išvedimai buvo paremti faktais, surinktais laike tardymo.

Is kitos pusės buvo pateisinimų. Arturas ir jo sesuo buvo karšto kraujo, bet labai teisingi ir atviros širdies žmonės, todėl negalima buvo spręsti, kad jis būtų papildęs užmušėjystę. Laike tardymo Arturas Morton pasakė, kad jis įėjo pas daktarą Laną pasikalbėti apie svarbius šeimyniškus reikalus. Per visą laiką jis nenorėjo kišti sesers vardo. Jis prisipažino, jeigu būtų radęs daktarą, kalba būtų buvusi nevisai mandagi. Madding jam pasakė, kad daktaro nėra namie ir jis sode laukė iki trečios valandos nakties, bet nesulaukęs daktaro, nuėjo namo. Kaslink užmušėjystės daktaro, tai jis lyginai nekaltas, kaip ir tas policistas, kuris jį suareštavo. Pirmiau įjėdu su daktaru buvo geri draugai, bet aplinkybės, kurių jis nenori minėti, privertė draugiškumą pertraukti.

Buvo ir faktų, kad Arturas Morton nekaltas. Liudininkai parodė, kad dviliktą valandą naktį daktaras buvo gyvas. Garspudinė prisiekė, kad jį išgirdo daktaro šauksmą apie pusę dviliktos valandos. Apkaltnamojo draugai prirėdė, kad tuom tarpu užmušėjas turėjo būti pas daktarą kambarį. Daktaro šauksmas išgirdo garspudinė ir jo rūstus balsas, kada jis liepė garspudinei prasišalinti, liūdžio, kad jis ne vienas. Jeigu taip, tai galima padaryti išvedimą, kad užmušėjystė įvyko tuom tarpu, kuomet garspudinė nuėjo gulti ir atėjo Madding, kuriai niekas neatilpė iš daktaro kambario.

Bet jeigu daktaras buvo užmuštas tuom tarpu, tai Arturas Morton negalėjo būti kaltu, nes jį Madding susitiko beinančį pas daktarą ir dar jam pranešė, kad daktaro nėra namie.

Jeigu tokie išvedimai teisingi, tai kas nors daktaro kambarį turėjo būti pirmiau, negu Madding sutiko Arturą Morton, bet tuomet kyla klausimas, kas gi galėjo būti užmušėju ir kokių tikslu jis daktarą užmušė? Vienok, išvedimai, kad Arturas Morton nekaltas — tik spėjimas, o kad jis buvo prie daktaro namo — tą liudininkai tvirtina. Pagaliaus, jis ir pats pasisakė ejęs pas daktarą piktam ūpe. Kuomet Madding buvo atėjęs pirmą sykį, tai daktaras galėjo išeiti iš savo kambario, nes jį taip ir spėjo, o sugrįždamas jau rado Arturą Morton, kuris jo laukė. Apgynėjai Arturo Morton daro dinėjo, kad dingus iš daktaro kambario p-lės Morton fotografija nesurasta pas Arturą Morton. Vienok, tas nieko negelbėjo, nes Arturas Morton turėjo užtektinai laiko prieš savo areštą, kad sunaikintų tą fotografiją. Kaslink pėdų, likusių ant divono, tai nieko negalima buvo suprasti, nes jie labai neaiškūs. Nors Arturo Morton batai buvo labai purvini ir galima būtų buvę kibi, bet tą vakarą lietus lijo ir, suprantama, kiekvieno batai buvo purvini.

Toki faktai buvo surinkti apie tą paslaptingą užmušėjystę, į kurią atkreipė atidą veik visa šalis. Nežinoma daktaro tėvynė, jo ypatingi įpročiai, visuomeniškos vietos užimimas, padėjimas žmogaus, kurį kaltina papildytine užmušėjystės, meliška istorija, kuri rįsosi su užmušėjyste, viskas susiliejo į krūvą ir pagimdė dramą. Visoj Anglijoj ejo ginčai link tos paslaptingos užmušėjystės, susitvėrė čielai tomai teorijų, aiškinančių faktus nesuprantamos užmušėjystės. Vienok nei viena teorija, kaip vėliaus paaiškėjo, neišrišo to klausimo. Berašan man šį atsitikimą, ant stalo guli krūva laikraščių, kuriuose atspaudinta procesas tos bylos ir aš pasistengsiu viską smulkiai aprašyti iki tam vakarui, kuomet p-lė Morton stojo liudininke ir visą dalyką pakreipė į kitą pusę.

Ponas Karr, užsiėmęs apkaltinti Arturo Morton, labai nuosekliai ir sumaniai sutvarkė visus faktus ir padarė apkaltinimą ir jau iš pirmos teismo dienos paaiškėjo, kad Arturo Morton apgynėjai, ponui Gemfri, bus labai sunkus darbas. Kelias žmonių prisiekė, kad Arturas Morton grumojosi atkeršyti daktarui Lanui. Poni Madding patvirtino savo pirmą parodymą, kad susitiko tame vakare su Arturo Morton, kuris įėjo pas daktarą Laną; dar vienas žmogus paliūdžio, kad Arturas Morton gerai žinojo daktaro įprotį vėlai sėdėti vakarais tame kambarį, kuris nuosaliai nuo tarnaičių kambario ir kad apkaltinamasis tyčia ejęs taip vėlai, kad rasti daktarą vieną ir su juimi atsilyginti. Arturo Morton tarnas paliūdžio, kad jo ponas sugrįžo apie trečią valandą naktį ir tuomi patvirtino Madding parodymą, kad jį matė jį slapstantis krūmuose, kuomet jau buvo antrų sykų sugrįžęs pas daktarą. Jo purvini batai, išpurvintas batais divonas prisidėjo prie abelo apkaltinimo ir rodėsi, kad Arturo Morton likimas išrištas, jeigu tik neatsiras kas nors netikėto. Jau buvo trečia valanda po pietų, kuomet liudininkų tardymas užsibaigė ir visai netikėtai dalykai pavirto į kitą pusę.

Kada apkaltinamojo apgynėjas pašaukė liudininką p-lę Morton, Arturo seserį, publika lengvai sujudo. Skaitytajai atsimena, kad p-lė Morton, tai buvusi daktaro Lano mylimoji ir kad jį persiskyrimas pastumė jo brolį Arturą prie užmušimo daktaro. Vienok p-lė Morton per visą tardymą nebuvo įtraukta į tą procesą ir iššaukimas jos į teismą, kaip vyriausio liudininko, publika sujudino, nes tai buvo netikėtas atsitikimas.

Panelė Morton, augšta, graži juodbrūvė, kalbėjo tyliai, bet labai aiškiu balsu, nors matėsi, kad jį aiškiai susijudinus. Jinai labai neaiškiai paminėjo apie susižiedavimą su daktaru ir persiskyrimą, kuris įvyko, jos nuomone, dėl grynai šeimyniškų priežasčių ir labai nustebino publika, kada pasakė, kad jos brolis visai bereikalingai pyko ant daktaro. Jinai pasakė, kad daktarą visai negali kaltinti, nes jis su ja elgėsi koteislingiausiai ir doriausiai, visai kitaip žiūrėjo į dalyką ir, nepaisant į jos maldavimus, tankiai grumodavo atkeršijimu, o nelaimingą vakarą pasakė, kad jis su daktaru "atsilygins". Jinai, kaip imanydama, norėjo brolį perkalbėti, nuraminti, bet jo būdas bulevo toks, kad supykęs elgdavosi be jokio apmąstymo ir nieko neklausydavo.

(Toliau bus).

L A I S V E

MOTERIMS NAUJIENOS

AUSTRIJOS MOTERIS SOCIALESTES.

Neseniai Anglijos moteris socialistes, priklausančios prie tarptautiškos socialistų tarybos, kreipėsi su manifestu prie Austrijos moterų socialisčių. Ant to manifestu Austrijos moterų socialisčių nacionalis komitetas davė sekantį atsakymą: "Draugės! Mės labai nužiuogom, kada per Olandijos draugus gavom jūsų manifestą. Mės karštai atjaučiame jūsų jausmą. Mės žinom, kad kaip jūs, taip mės nenorėjom tos baisios karės, kuri žmones, tarp kurių mės gyvenam, padarė didžiausiais "priešais". Mės ne tik nenorėjom šios karės, bet visuomet buvom priešingos bile kolkai kare.

"Austrijos moteris socialistes pasiliko toliau pat pžiūrų, kokias jos išreikšė susirinkime balandžio mėnesi, kada jūsų draugai, sykiu su Austrijos, Vokietijos, Rusijos ir Finlandijos draugais Berlyne demonstravo prieš karę. Mės vėl rugpjūčio mėnesi norėjom susirinkti ir apkalbėti, kaip pasekmingiau darbuotis dėl visuomeniškos taikos. Mės esame tvirtai pasitikrinę, kad pasibaigus šiai baisiai kare, vėl galėsime susieiti po vėliava tarptautinio socializmo. Tuomet mės iš visų pajėgų vėl pradėsime darbuotis, kad prašalinus tas priežastis, kurios dabar iššaukė šią baisią karę.

"Draugės! Užtikriname jus, kad mės esame liuosos nuo šovinistiškų jausmų, kurie iššaukė lozungą "ginti tėvynę". Mės skaitome savo draugėm ne vien Anglijos, bet Rusijos ir Francijos darbininkes. Nes visų darbininkų likimas — tai išnaudojimas ir neturėjimas politinių tiesų.

"Mės skaitom didžiausia nelaime, kad mūsų bendras veikimas prieš tas dvi piktybes tapo pertrauktas diplomatais, kurie valdo žmoniją. Jie privertė žmones vienos šalies pakelti ginklus prieš žmones kitos šalies. Bet mės pasilikame tvirtos savo persitikrinimuose. Mės tikime, kad dar nepažūdėm tą kelią, kuriuomi paskui galėsime sykiu darbuotis dėl labo žmonijos, dėl pailiosavimo moterų iš po kapitalistiško jungo ir išgavimo politinių tiesų. Apart to, mės bendrai kovosime, kad panaikinus tą tvarką, pagal kurią dabar nuo tėvų atimama sūnai, nuo moterų — vyrai, nuo seserų — broliai ir nuo kūdikių — tėvai.

"Su šia vėliava ir su šiais troškimais mės pasveikiname Anglijos moteris socialistes. Mės per jūres ištiesiame jums savo rankas su ta vėliava, kad paskui galėsime sykiu darbuotis dėl labo žmonijos, dėl pailiosavimo moterų iš po kapitalistiško jungo ir išgavimo politinių tiesų.

Apart to, mės bendrai kovosime, kad panaikinus tą tvarką, pagal kurią dabar nuo tėvų atimama sūnai, nuo moterų — vyrai, nuo seserų — broliai ir nuo kūdikių — tėvai.

"Su socialistiškais linkėjimais, įgaliotas Austrijos moterų socialisčių Nacionalis Komitetas".

Tai tokia pas Austrijos moteris socialistes "patrijotizmo" dvasia ir taip jos žiūri į dabartinę karę.

NEW YORKO VALSTIJOS SOCIALESTAI APIE MOTERŲ KLAUSIMĄ.

Neseniai išrinktas New Yorko valstijos socialistų komitetas, kuris rūpinis moterų reikalais, išdėdė sekantį veikimo planą.

1) Kiekvienas komiteto narys privalo rūpintis, kad kiekvienoj socialistų kuopoj būtų išrinkta komitetai, kurie rūpintųsi moterų reikalais, no priežiūra valstijinio komiteto.

2) Kiekviena kuopa turi rūpintis koplaciausia pa-

skleisti socialistų petičiją apie moterų balsavimo tiesas. Šiam darbi yra rekomenduojama kviesti abiejų lyčių jaunimą.

3) Kiekviena kuopa turės platinti tarp moterų tam tikrus lapelius.

4) Kiekviena kuopa privalo rengti prakalbas, kuriose aiškintųsi moterų reikalai. Prakalbos turi būt rengiamos ne rečiau, kaip syki į mėnesi.

5) Komitetas išsiuntinės visoms kuopoms laiškus, nurodant, kad moterų reikais išgavime balsavimo tiesų, tai centralinis rinkimų klausimas.

6) Komitetas reikalauja, kad centralinis komitetas vasarą paskirtų moterį keliaujančių organizatorių po New Yorko valstiją, kad suorganizavus daugiau moterų.

Kaip matom, tai socialistai nejuokais imasi už darbų.

KASLINK MOTERŲ SUVAŽIAVIMO.

"Laisvės" N. 3 drg. Jukelienė pakelia klausimą apie moterų suvažiavimą. Labai linksma, kad atsiranda tokių moterų, kurios pradeda rūpintis moterų visuomeniškais reikalais. Tiesa, šis klausimas buvo jau pakeltas J. V. A. pereitą vasarą, bet nežinia kodėl niekas neatsiliepė. O gal priežastis buvo tame, kad dauguma užsiėmė kritika šeimyniško gyvenimo?

Man rodosi, kad moterų suvažiavimas labai reikalingas ir jis turėtų įvykti šią vasarą. Bet mės gerai žinom, kad L. M. P. S. yra labai silpnas, tai ar negerai būtų, kad L. M. P. S. užkviestų visas moterų paimėviškas draugystes tanje suvažiavime dalyvauti, t. y. šauktų ne L. M. P. S. suvažiavimą, bet visų moterų draugysčių suvažiavimą? Šį klausimą turėtų L. M. P. S. kuopos apsvarstyti ir išreikšti savo nuomonę, bet pirm to, geistina būtų, kad L. M. P. S. Centro valdyba išreikštų savo nuomonę.

Labai geistina, kad šiais metais įvyktų moterų suvažiavimas, nes tuomet daug pirmyn nužengtume.

Liaudies Vergė.

ŽINIOS.

Dėlei išgavimo balsavimo tiesų.

New York, N. Y. — Moterų socialisčių skyrius 20 d. sausio buvo sušaukęs mitingą, kuriame svarstė, kokių būdu surinkti iki balandžio mėnesio milijoną parąsų dėl išgavimo balsavimo tiesų.

Moterų darbo sąlygos.

Šiomis dienomis Washingtono darbo biuras išleido apyskaitą apie darbo sąlygas moterų, dirbančių krautuvėse ir drabužių išdirbystėje. Vidutinis pardavėjos uždarbis \$7.86 į savaitę; vidutinis kas uždarbis dirbančių drabužių išdirbystėje \$6.92 į savaitę.

Darbo biuras pastebi, kad pusė moterų, dirbančių prie pardavimo, gauna mažiau septynių dolerių į savaitę.

Prie tokio brangumo gyvenimo reikmenų, ar tai gali moteris išsimaitinti, gaudama tokį menką atlyginimą? Jos yra priverstos įieškoti "našalinių" uždarbio ir tokiu būdu dauguma iš jų pakliuva į agentų nagus, užsimanęjį prekiavimu "gyvojo talvoro".

Sukilimas turkių.

Kada Erzerume (Turkijoje) tapo apskelbta mobilizacija, tai vietos moteris sukilo ir surengė priešais gubernatoriaus namą milžinišką demonstraciją. Gubernatorius buvo priverstas išklaušyti demonstrančių reikalavimą.

Reikia pažymėti, kad Turkijoje policistams bei sargybai nevalia prieš moterį pakelti ranką, nes tai skaitosi žemiausiu ir bjauriausiu pasinaudodamos, pradėjo akmenimis daužyti gubernatoriaus namo langus ir šaukti: "Jūs, Judošai, kodėl atimate mūsų vyrus? Jūs jau rusibodo šalį plėšti, tai dabar sumanėt ją parduoti! Jūs negalėjot išsilaikyti prieš bulgarus ir serbus, tai kaip jūs galėsite išsilaikyti prieš rusus? Juk mės duos neturime; kareiviai alkanai vaikščioja, nėra ginklų, tai kaip jūs kariausite?"

Gubernatorius norėjo geruoju pasikalbėti su moterimis, bet tas jam nepavyko. Demonstrantės per kelias valandas kėlė triukšmą ir, pagaliaus, privertė gubernatorių pasiusti į Konstantinopolį sekantį telegramą:

"Mės, Erzerumo moteris, nenorime karės. Lai mūsų prakeikimas jums, plėšikams, užkenkia pergalėti". Moteris keikė gubernatorių ir patį sultoną. Kada gubernatorius bandė su jomis kalbėti, tai jos pradėjo gubernatorių akmenimis leisti.

Kad apsisaugojus, gubernatorių pareikalavo sargybinių. Bet pagal religijai įstatymų vyrams nevalia žiūrėti į svetimas moteris, jeigu jos veidus neuždengė, tai turkės numetė nuo veidų uždangas, plaukus paleido, numetė nuo savęs dalį drabužių ir vaikščiojo po miestą pusnuogės ir basos. Kada sargybiniai susitinka pusnuogę moterį, tai nusisuka į šalį.

"Iškilmingos" laidotuvis.

Kapitalistės moteris, neturėdamos darbo, tankiausia būna mylėtojos kačių ir šunų, ant kurių išleidžia labai daug pinigų. Šiomis dienomis New Yorke mirė kapitalistė Haerman, kačių motina. Jos laidotuvis buvo labai iškilmingas, nes "garbinaga" publika, susidedanti iš 50 kačių ir katynų, lydėjo jos kūną ant kapinių.

Ir prie kokio išdykumo, tie kapitalistai neprieina...

Nuo bado krinta ant gatvės.

New York, N. Y., 18 d. sausio. — Ant 98 gatvės alpo ir krito ant almenų jauna mergaitė. Kada ją nugabeno ligoninėn, tai jį pasakė, kad jau kelias mėnesis negali gauti darbo, pinigų išleido; garspudinei už kambarį neturėjo kuom užmokėti, tai ta išvarė, tuomet mergina nevalgius kelias dienas ir naktis siankiojo gatvėmis.

Baisus padėjimas! Kasdien merginos pradeda žudytis, pradeda savo kūną pardavinėti, kad tik išsigelbėtis nuo bado šmėklos.

NAUJOS POROS. Shenandoah, Pa.

2 d. sausio atsiuvo vestuvės drg. K. Motuzos su p-le M. Grudžinskiute. Jie ėmė civiliską šliubą ir pertai nemokėjo Romos agentams \$25, nes teisėjas padarė visus dokumentus už \$3.00.

Drg. K. Motuza yra L. S. S. 23 kuopos narys, o p-lė M. Grudžinskiutė nemažai pasidarbavo dėl kuopos labo.

Linkėtina jaunai porai laimingo šeimyniško gyvenimo. J. Korespondentas.

Johnston City, Ill. Neseniai apsiavė Antanas Narbuta su p-le Katre Niderštrosiute. Šliubą ėmė civiliską.

Linkėtina naujai porai laimingo šeimyniško gyvenimo. J. Milušonis.

Moterų namas.

Kansas City, Mo. — Čia baigiamas statyti taip vadinamas moterų namas. Tą namą stato Moterų Komercijos Kliubas. Jis bus ant 10 lubų, prižiūres jį moteris, visą tvarką ves moteris. Kadangi tas namas skiriamas ne gyvenimui, bet bizniškoms įstaigoms, tai ir išnuomojamas bus tik toms moterims, kurios varis kokį nors biznį. Moteris milijonierės duoda pinigų statymui to namo.

Viskas būtų gerai ir moteris galėtų didžiuti, kad jos turi ir valdo tokį namą, bet visgi joms didelės garbės tas nedaro, nes tą namą ne moteris, bet vyrai darbininkai stato.

New Jersey moteris juda kruta. Šiais metais tos valstijos-legislatura turės svarstyti apie priedą prie konstitucijos, suteikiantį moterims balsavimo teises.

Jeigu legislatura priimtų panašų priedą, tuomet klausimas eitų nubalsavimui visų New Jersey valstijos piliečių.

Šiaip ar taip kalbant, šie metai bus labai svarbūs New Jersey valstijos moterims. Republikonų ir demokratų partijos pasižadėjo remti moteris kovoje už teisių įgyjimą.

Kur dingio lietuvių moterų unijos?

Užpėnai Pittsburgo, Bostono ir Wilkes Barre lietuvių moteris subruzd organizuoties į tam tikrus moterų klubus-unijas.

Dabar apie tas unijas jau negirdėti. Tiktai Wilkes Barre, Pa., garspudinį uniją užsiliko.

7 d. vasario jį rengia prakalbas, kur kalbės L. Pruseika.

New Yorke, toį miesto daly, kur yra daugiausia chiniškų restoranų, gana tankiai užtinkama pavogtas merginas.

Vieną iš tokių merginų neseniai sugavo.

RED. ATSAKYMAI.

Juodukai. — Mės nežinome, kas tamista esi, nes nei adreso, nei pavardės nepa-duodi, todėl ir "straipsnio" netalpinam.

M. Našliui. — Jūs straipsnelis "Kas kaltas bėdoje" jokios naudos negali atnešti, apart išsaikimo tučių ginčų, todėl netilps.

Senam Kareivini. — Mūsų nuomone, tai ne moterį reikia pasmerkti ir garsinti, kaip "paleistuvę", bet tuos vyrus, kurie su ja užsiima. Kodėl gi moteris, užsiimama su vyrais, veda nedorą gyvenimą, o vyrai, kurie su ta moteria užsiima, yra "dori"?

Buvusiam ligoninui. — Labai mums nuostabu, kad tamista, būdamas vyru, kankinasi moteriškomis ligomis ir tamistą niekas negalėjo išgydyti, kaip tik koks ten žmogus, kurį pavadini "moksleiviu". Kadangi tokių atsitikimų labai retai būna, kad vyrai sirgtų moteriškomis ligomis, tai nematom reikalo ir tą stebuklingąjį "daktarą" garsinti. Jeigu jis tamistą išgydė, tai ir gyvenk sveikas.

KORESPONDENCIJOS.

ATYDAI L. S. S. IV RAJO- NO KONFERENCIJOS DELEGATŲ.

24 d. sausio atsibuvo XXIX Rajono konferencija M. Skučio svetainėje, 146 Morris St., Jersey City, N. J. Vieta randasi arti Hudson upės. Kurie atvažiuoja ant Penn stoties, tai gali eiti pėsti. L. S. S. IV R. Sekr. D. Pilka.

ATSIŠAUKIMAS I VISUO- MENE.

West Lynno lietuviai, su pagalba Sv. Kazimiero draugystės ir Lietuvių ūkėjų klubo, sutvėrė knygyną po vardu "West Lynno Lietuvių Knygynas". Knygynas bus viešas ir visiems prieinamas. Knygynas bus visi lietuviški laikraščiai, koki tik Amerikoje ir Lietuvoje išleina. Tokis knygynas mūsų mieste yra labai reikalingas, kur kiekvienas lietuvis ar lietuvi, turėdamas valandėlę laisvo laiko, galės ateiti ir pasiskaityt visokių laikraščių ir knygų. Knygas bus galima ir į namus parsinešt. Todėl mes kreipiamės prie visuomenės, kad paaukautų atliekamų knygų, už ką mes būsim labai dėkingi. Redakcijos, pamatę šį paskelbimą, malonėkite pasiųst laikraštį. Knygas ir laikraščius malonėkite perduoti ar pasiųsti pirminkui, 22 Locust St., E. Lynn, Mass.

Su pagarba
Knygyno valdyba:
Firm. Stasys Zaleskas
Prot. Kaš. O. Zvingiliūtė.
Kasierius J. Nevedomskas.

West Lynn, Mass.
Sausio 7 d. atsibuvo Sv. Kazimiero dr. stės metinis susirinkimas. Buvo renkami nauji viršininkai. Likosi išrinkta visi pirmininkai vyrai. Tarp daugelio nutarimų, likosi neužimti ir nukentėję nuo karės Lietuvoje. Draugystė paskyrė iš izdo \$25. Dėl vietinio Lietuvių Knygyno irgi paskyrė 25 dol. Nutarė parengti pikniką ant 4 d. liepos. Tai bus dar pirmas W. Lynniečių piknikas. Garbės Kazimiero draugijai, kad prisideda prie apšvietos darbo.

Sausio 10 d. atsibuvo Lietuvių ūkėjų klubo diskusijos. Temos buvo: "Ar streikai atneša darbininkams kokią naudą?" Pripažinta, kad atneša. Antra tema: "Kodėl New Yorko Visuotinis Seimas skilo į dvi dali?" Pripažinta, kad Amerikos lietuvių visuomenė valdo kelias intencijas, o jie seime negalėjo susitaikyti, tai ir skilo. Lynnas pradeda pakilt lietuvių akys. L. S. S. 61 kuopa rengia puikų koncertą ant 13 d. vasario. Būt gerai, kad apilinkinių miestų lietuviai nerengtų nieko ant tos dienos, ypač So. Bostono, Brighton ir Cambridge'iaus.

Fitchburg, Mass.
3 d. sausio atsibuvo Lietuvių Jaunuomenės metinis susirinkimas. Bet kaip tie susirinkimai vedami ir kaip nariai elgiasi, tai ir pats Saliamonas negalėtų suprasti. Pirmiausia išrenka valdybą. Paskui pradeda reikalauti, kad kasierius kaurciją užsistatytų. Kasierius atsako nuo savo urėdo. Tuomet vėl prasideda nauja nominacija ir nauji rinkimai. Prie geros tvarkos, pirmiau reikėjo apkabėti, kiek kasierius turi kaurcijos užsistatytą, tai, be abejonės, būtų išsiskyrę apšvietos kasierium, kuris gali kaurciją užsistatytą, bet ne taip, kaip dabar.

Bet to dar neužteko. Tapo išrinkta visa valdyba ir ant rykiu kasierius R. Vedu-naitė. Čia daugeliui nepatiko, kad moteris užėmė kasieriaus vietą ir prasidėjo slap-ta agitacija. Buvo suauktas antras mitingas, ant kurio turėjo naujai išrinktoji val-

dyba priimti visus dokumentus nuo senosios valdybos. R. Vedu-naitė niekas nedavė žinios ir jina pasivėlino ant mitingo. Nepribuvus jai, vėl tapo įnešta rinkti kasierius. Bet čia su vargiais prisiejo prikalbinti vieną draugą, kad apsiimtų, prižadant mokėti \$6.00 į metus. Vedu-naitė buvo apsiėmus uždyka. Barzda.

Rockford, Ill.

10 d. sausio Lietuvos Sūnų ir Dukterų draugystės buvo prelekcija. Prelegentas buvo Dr. J. Jonikaitis iš Chicago ir skaitė temoj: "Liga ir kova prieš ją". Pradėjus prelekcijai paskaitą, dauguma merginų turėjo apleisti sven-tainę, nes joms pasirodė, kad prelegentas vartoja "nemo-rališkus" žodžius.

Draugystės Narys.

Nashua, N. H.

"Laisvės" N2 tilpo iš mūsų miesto korespondencija, kurią p. Guzevskis sako, kad mūsų mieste randasi apie 700 lietuvių, bet jie daugiau nieko nežino, kaip tik girtuokliuoti ir pėstis; net nesirūpina L. S. F. Kaslink girtuokliavimo ir pėstynių, tai korespondentas turi tiesa, bet kaslink nesirūpinimo L. S. F., tai jau apsilenkia su teisybe. Aš turiu pasakyti, kad 2 d. sausio atsibuvo fėrai ir balius, surengti trijų draugysčių: Sv. Kazimiero, Sv. Petro ir Povylo ir merginų draugystės. Visas pelnas buvo skiriamas L. S. F. Mi-nėtam baliui buvo apie 600 žmonių. Reikia, pagal Guzevskio apskaitliavimo, nebuvo tik šimtas, tame skaičiuje jis ir pats. Nuo fėrai ir balius jis kito gryo pelno apie \$200. Girdėjau nuo komite-to, kad tie pinigai bus pasiūsti stačiai Lietuvių Mokslo Draugijai į Vilnių. Taigi be-reikalingai p. Guzevskis ap-kaltina visus lietuvius.

Guzevskis duoda vėjo mo-terims, kad jos neskaityt laik-raščių ir nesilanko ant susi-rinkimų, bet man rodosi, kad tas užsiuolimas visai berei-kalingas. Pirmiau vertėtų į save pasižiūrėti, o jau pas-ku kitus kaltinti.

L. S. S. 192 kuopa nors ir silpnai gyvuoja, bet visgi šiaip-taip juda. Ant 31 d. sausio rengia prakalbą. Aš patariau p. Guzevskiui ateiti ant kuopos susirinkimo, prisirašyti prie kuopos ir sykiu veikti, o ne korespon-dencijas rašinėti ir kitus peikti.

Jurgis Pušinis.

Two Rivers, Wis.

Darbai eina silpnai, jau randasi kelias bedarbių ir kelias iš senųjų gyventojų neteko darbo iš priežas-ties girtuokliavimo. Mat, pirmiau, kuomet darbai ge-rai eidavo, tai niekas į darbą ir nepasidavė. Subatvaka-riais parsiveždavo bačkutes, galionus degtinės ir girtuok-liudavo per ištisas dienas ir naktis, o kada jau gėrymų pritrūkdavo, tuomet eidavo į darbą. Pastaruoju laiku pa-našiai pasielgė J. V. ir B., bet tuojaus neteko darbo. Da-bar kasdien vaikščioja baž-nyčioje ir prašo dievo, kad tas išmestų duonos kėsnį, kaip dël bedarbių.

Laikraščių mažai skaito, jokios draugystės nėra, iš-skyrus L. S. S. 230 kuopa, kuri gyvuoja nuo 19 d. lie-pos, 1914 m.

Čia randasi apie 100 lietuvių, kurie save vadina len-kais, nors lenkiškai kalbėti ir nemoka. Gėda tokiems lie-tuviams, kurie išsižada savo kalbos! Vertėtų pažvelgti į lietuviškus laikraščius ir prisidėti prie susilpimo mū-sų brolių lietuvių, kurie da-bar lieja kraują.

L. S. S. 230 kuopos susi-rinkimas atsibuvo 6 d. vasario pas drg. A. Akelaitį. Kvie-čiame ir pašalinių atsilanky-ti.

Mahanoy City, Pa.

10 d. sausio buvo beparty-viškos prakalbos. Kalbėjo Živatkauskas apie karę ir kas ją pagimdė. Nurodė, kaip valdžia, su pagelba ku-nigų, surengė tas skerdynes, kad nuslopintus liaudį ir tuo-mi ilgiau palaikius supuvu-sią tvarką. Toliau kalbėto-jas nurodė, kaip viso pasa-u-lio dvasiškija sykiu eina su valdžia, prisidengdama bibli-jos žodžiais "nežnuošk".

Buvo renkamos aukos nu-kentėjusiems lietuviams nuo karės; surinkta \$25.30 ir pa-dėta pas daktarą Petriką, pakol bus išrinktas komite-tas aukų rinkimui.

Antru sykiu Živatkauskas kalbėjo apie apšvietos reika-lus ir ragino daugiausia šviestis moteris, kaip apšvie-toms narius kartos; ra-gino rašytis prie L. S. S. kuopos ir prie S. L. A., kur gau-nama pašelpa laike ligos.

Publikos buvo pilna sve-tainė ir visi ramiai užsilai-kė.

P. Ba-lienė.

Detroit, Mich.

Katalikai vėl pradėjo už-puldinti plakatų dalintojus. 10 d. sausio buvo dalinami S. L. A. kuopos plakatai. Nors prie minėtos kuopos priklu-so daug salininkų ir para-pijonių, bet bažnytinio komi-eto nariai, kurie nepažįsta nei viešos raidės, užpuolė plakatų dalintojus. Reikia stebėtis iš tų fanatikų kvai-lumo. Ant plakatų buvo S. L. A. ženklas—žirgvaikis, tai bažnytinio komite-to tūli nariai pradėjo saukti, kad socialistai, pajaukdami šventą tikėjimą, idėjo į savo plakatus švento Jurgio pa-veikslą. Kadangi tuos pla-katus dalino p-lė L. Danta ir maža mergaitė Pocevičiūtė, tai fanatikai tik atėmė pla-katus, bet savo "galės" nepa-rodė.

Už bloko nuo bažnyčios at-stume L. S. S. 157 kuopos na-riai dalino savo plakatus. Nors tai ir toli nuo bažny-čios, vienok bažnytinis komi-tetas užpuolė ant dalintojų ir tie turėjo nestis.

Reikia pastebėti, kad or-ganizatorius 157 kuopos D. J. K. visumet pasakodavo, kad katalikai užpuldinėja tik 116 kuopos plakatų dalinto-jus, nes kuopos prakalbos būnų labai aštrios dël katali-ku. Žingeldi žinoti, ką da-bar pasakys D. J. K., kuomet ir jo kuopos plakatų dalinto-jai buvo užpulti ir turėjo nestis? Ar tik nesusiprasto, kad fanatikai visai nepaiso, ar tai prakalbos būna "šūrk-šios" ar tai "švelnios".

21 d. sausio L. S. S. 116 k. bus prakalbos paminėjimui Krivinojo Nedėdiniui. Pra-kalbos atsibuvo Aurora sve-tainėje, Chene St. ir Ferry Ave. E. Kalbės Wm. G. Witt, socialistų lokalo orga-nizatorius, drg. Lisovsky, laikraščio "Luc" redaktori-us ir W. B. Ambrozaitis. Nepamirškite atsilankyti, nes daug naujo išgirsite.

K. Tamošūnas.

So. Omaha, Neb.

Nors mes jau turim apie 10 įvairių draugysčių, bet 3 d. sausio dar susitvėrė trys naujos draugystės: moterų "Apšvietos" draugystė, bet prie jos galės ir vyrai prigu-lėti; "Namy Budavojimui Skolinamoji Draugystė" ir "Balių" draugystė. Čia rei-kia paminėti apie "Balių" draugystę, nes dar tokios ne-sigirdėjo. Draugystės pa-matas skaityt "Draugą", "Kataliką" ir grajit bolėmis. O prie to visko prisidės dar vienas "naudingas" darbas, apie kurį jau nei neminėsiu, nes skaitytojai patis supras.

Reikia pastebėti, kad prieš sutversiant "Balių" draugi-ją, kunigas 3 d. sausio iš sa-kyklos užkviėt visus vyrus ateiti ir prisirašyti. Supran-tama, jo žodžiai nenuėjo ant vėjo. Bet prie tos draugys-tės negali prigulėti tie, kurie nepriklausys prie parapijos ir neadiks išpažinties. A-part kit-ko, kunigas pasakė: "Jau pasiuto So. Omahos ci-

likikai! Sumanė kokius ten šelpimo fondus ir dabar ren-ka aukas. Kurie aukaujate socialistų fondui pinigų, tai iš tų pinigų nei vienas centas neklūs Lietuvai. To-dėl neduokite jų kolektořiam pinigų. Aš vienas daugiau aukavau, negu tie visi soci-jalistai. Aš nusiunčiau Chi-cagos seimui \$200, tai ir už-teko, nes Lietuva jau nėra taip labai nukentėjusi".

Paskui užtikrino savo pa-rapijonus, kad ateisįj tOKIE laikai, kuomet cicilikus, pradėsįj karti.

Tai toki kunigėlis pasakė pamokslą.

Detroit, Mich.

10 d. sausio S. L. A. kuopa parengė prakalbą. Kalbėto-jų buvo net 3. Pirmas kalbė-jo W. B. Ambrozaitis temoj: "Kodėl mums reikia prigu-lėti prie organizacijų?" Kal-bėjo gerai. Antras kalbėjo Danta iš Toledo, Ohio. Nors jo kalba tęsėsi tik 15 minu-tų, bet apie ką jis kalbėjo, tai ne-tik publika, bet ir jis pats vargiai suprato. Gyre S. L. A. reikalavo, kad publika priimdyt geresnę už S. L. A. organizaciją, tai ir jis tuo-met prigulėsiąs. Matyt, kad tas kalbėtojas buvo nusam-dytas girti, nes gyre labai o-pats prie tos organizacijos nepriklausio. Trečias kalbėjo M. Mockus. Šis kalbėtojas nurodė, kada S. L. A. susitvė-rė ir kaip jis dabar stovi; pa-sakojų, kaip pirmiau kunigai vogė iš S. L. A. pinigus; rodė 20 metų atgal padary-tus S. L. A. ženklus, kuriuos tuomet kunigai parėdavinėjo, kaip auksinius, o jie buvo padaryti iš misingo ir t.t.

Detroito Reporteris.

So. Manchester, Conn.

D. L. K. V. Dr-stė metinia-me susirinkime išsirinko naują valdybą iš sekančių y-patų: pirmininkas J. Januš-kevičia, vice-pirm. S. Galvo-sas—seniejis; prot. raštin. M. Gumbelevičia, finansų rašt. J. Užupis, izdin. J. Krauzaitis, kasos globėjai: V. Kvašis ir J. Šlapikas — nauji.

Draugystė per pereinus metus susitvėrė finansiskai ir draugų pasidaugino dvi-gubai.

10 d. sausio atsibuvo drau-gystės prakalbos. Kalbėjo drg. Dusevicia iš Fitchburg, Mass. Buvo užkvietas J. Mickevičia, vienok Mickevičia nepribuvo. Dusevicia kalbėjo du kartus. Pirmu kartu kalbėjo apie karę. Antru kartu kalbėjo apie draugų reikalus. Kalbėjo neblogai. Prakalbos buvo pamargintos deklamacijomis ir monologais. Žmonių susirinko nemažai. Prie draugystės prisirašė 3 drau-gai. Aukų surinkta \$5.66.

Beržas.

So. Boston, Mass.

Nedėlio, 17 d. sausio, Lie-tuvių Labdarių salėje atsibuvo didelis koncertas mū-sų gerbiamo kompozitoriaus Miko Petrausko. Publika atsilankė labai skirtinga, nes buvo socialistų, tautiečių, biznierių ir tt. Buvo net iš kitų valstijų atsilankiusių ir tuščių sėdynių visai nebuvo. Koncerte dalyvavo 5 artis-tai: P-nas M. Petrauskas, p. M. Zazulak iš Brooklyn, p-lė O. Janulevičiūtė iš Bos-tono, p-lė M. Ališauskiūtė iš Bostono ir p. P. Čiurlionis. Visi atliko savo roles artistiskai.

Reikia pastebėti, kad dau-giausia atkreipė atydą savo lengvu ir gražiu balsu p. M. Zazulak. Jam pabaigus dainuoti, publika dël puo-jimo išsūkė antrą syki. Koncertas tęsėsi 2 valandas ir publika liko labai užganė-dinta. Aš manau, kad dau-guma iš mūsų lietuvių pir-mą syki matė tokį puikų lie-tuvišką koncertą.

Nors ir buvo žmonių inte-ligentėskesnių, vienok atsi-rado tokių, kurie neturi su-pratimo apie dailę. Kada

M. Petrauskas uždainavo komišką dainą "Ožų bajo-ras", žmonės užpakalių pra-dėjo šipstis, kad apie "o-žius" dainuoja. O kada pra-dėjo dainuoti "Seno diedelio žila galvelė", tai nekurię pradėjo pamėgždžioti. Pasi-rodė, kad dar dauguma toli nuo supratimo, kas tai yra dailė.

Nuo Red. — Mes gavome nuo p. Cebatoriaus telegra-mą, kurioje jis sako, kad p. M. Petrausko koncertas la-bai puikiai pavyko. Publikos buvo pilna svetainė.

Schenectady, N. Y.

23 d. sausio L. S. S. 151 kuopos bus vakarėlis su įvai-riais pamarginimais, kaip tai: monologais, dialogais, deklamacijoms ir tt. Todėl privalo visi draugai atsilan-kyti ir padėti veikti.

24 d. sausio toj patioj sve-tainėj bus prakalbos. Pra-džia 7 val. vakare. Kalbės drg. L. Pruseika, "Laisvės" redaktorius. C. S.

Ansonia, Conn.

10 d. sausio buvo visų An-sonijos draugysčių antra konferencija, išskyrus S. L. A. 66 kuopos. Po ilgų ginčų tapo nutarta visas aukas siu-sti stačiai į Vilnių, neužsi-tikint jokiais fondais. Kasie-rium tapo išrinktas A. Mu-reika, kuris užsistatė \$500 kaukcijos. Nutarta pradėti aukų rinkimą nuo 24 d. sau-sio, nes toj dienoj bus pra-kalbos.

23 d. sausio Lietuvių Švie-sos draugystės stato scenoj veikalą "Amerika Pirtyje". J. P. Chupas.

Brighton, Mass.

Pastaruoju laiku labai mažai žinių iš Brighton matyti, tartum čia visai lie-tuvių nebūtų, arba jie nieko neveiktų. Todėl aš noriu nors trumpai pabrėžti apie vietos lietuvių veikimą.

Visu pirma reikia pa-minti L. S. S. 67 kuopa, nes jina už vis daugiausia vei-čia. Prasiidėjo žiemos sezo-nui, kuopa nusiamdė neap-rybuotam laikui svetainę, įsitaisė stiečių ir dabar lošia sceniškos veikalus ir rengia koncertėlius. Jau per šį vei-kimo sezoną surengta šeši koncertėliai ir apie tiek dis-kusijų; taipgi buvo viena prelekcija. Kuopa įsitaisė gana puikų knygynėlį ir duodama kiekvienam, kas tik nori skaityti. Nusiam-džius svetainę ir pradėjus energiskiau darbuotis, kuopa žymiai padidėjo.

10 d. sausio buvo prakal-bos; kalbėjo rajono organi-zatorius M. Akelaitis. Kal-bėtojas publika užganėdino. Po prakalbos prasidėjo dis-kusijos.

Jau penki metai, kaip čia gyvuoja kooperacija, kuri užlaiko krautuve valgomų daiktų. Kada kooperacija užsidėjo krautuve, tai turėjo \$1000 skolos. Dabar gi ko-operacija turi nuosavą na-mą, kuriame gyvena ketu-rios šeimos, du lotu žemės ir rengiasi tautišką namą statyti. Iš išduotų raportų pasirodė, kad kooperacija turi \$5,000 pinigais; apskait-luota, kad dabar kooperaci-jos turtas išneša arti 12 tūkstančių dolerių.

Reikia pažymėti, kad ko-operacijos nariai paskyrė \$100 nukentėjusiems Lie-tuvų nuo karės ir tuos pinigus pasiųs kooperacijos valdyba stačiai į Lietuvą.

Taipgi susitvėrė "Vieny-bės Kanklių" choras, kuriuo-mi vadovauja B. Simonavi-čius. Pašelpinė draugystė "Vie-nybė" turi 250 narių ir gerai gyvuoja. Dabar nusipirko knygų ir duoda nariams skaityti.

Reikia pažymėti, kad yra šv. Jurgio draugystė, po va-dovystę kun. Krasnicko ir B. A. Dabar B. A. užsidėjo "biznį" — pardavinėja "kep-tus vėžius", ražančius, škaplierius, Zmieječniko.

trejanką ir kitokius "tinksus". Ant kiek aš pa-tėmėjau, tai blogai "biznis" eina su "keptais vėžiais", nes labai mažai išparduoda, o likusieji pasensta.

A. Lakačauskas.

Lewiston, Me.

10 d. sausio atsibuvo D. L. K. Gedimino draugystės me-tinis susirinkimas, kuriame nutarė paaukauti L. S. F. \$50. Reikia pažymėti, kad D. L. K. Gedimino draugystė visuomet rūpinasi tokiomis dalykais. Lawrence streikui aukavo \$15, Lietuvos Moks-lo ir Dailės Draugijai Vil-niui aukavo \$100. Geistina, kad ir kitų miestų pašelpinės draugystės paimtų tokį pa-vyzdį.

Vakare buvo T. M. D. 31 kuopos paskaita. Skaitė J. Liaulanskas temoj: "Kas tai yra dora?" Buvo renka-mos aukos nukentėjusiems nuo karės; surinkta \$1.25.

Kaz. Vilaniškis.

POVILAİKAI NESISEKA.

Waterbury, Conn.

10 d. sausio buvo laisvųjų draugijų konferencija, ku-rią susaukė 11 S. L. A. kuopa po komanda Povilaikos ir Žemantausko su tikslu su-organizuoti laisvesnes draugijas rinkimui aukų Lietuvos šelpimo ir autono-mijos fondui. Čia ne taip norėta sutvarkyti aukų rin-kimą, kaip paimti ant tų au-sių kontrolę, kad jos būtų siunčiamos "savanijam" ka-sieriui. Kad atsiekus tą tik-slą, nutarta nekviesti į tą konferenciją nei L. S. S. 31 kuopos, nei choro. Mat, ti-kėtasi, kad nekviesti neiš-drįs lysti. Bet čia išėjo visai kitaip. L. S. S. 34 kuopa ir Choras, kaip tik išgirdo, kad tokia konferencija yra sau-kiama, o užkvietimo negavo (nors ir tą konferenciją buvo kviečiama ir tokios draugi-jos, kurios dar tik tveriasi, kaip tai: Moterų Apšvietos Klubas), tai tuojaus išrinko delegatus ir pasiuntė į tą konferenciją.

P. Povilaika, atidaryda-mas minėtą konferenciją, kartu ir užreiškė, kad tai S. L. A. 11 kuopa suma-nius susaukti visas laisves-nes draugijas dël rinkimo aukų susilpimui Lietuvos ir autonomijos. Surinktos au-kos bus skiriamos pusiau, t. y. pusė susilpimui Lietuvos ir pusė Lietuvos autonomi-jai. Kurie ant šitų išlygu nesutinka, tai gali svetaine apleisti. Bet, o nelaimė! Niekas ant minėtų išlygu nesutiko ir niekas svetainės neapleido. Tada p. Povilai-ka sušuko: "Matyt, šita konferencija bus tokia pat, kaip Brooklyn seimas!"

Dël užganėdinimo Povilai-kos ir Co. konferencija nu-tarė, kad vieną penktadalį iš viešai surinktų aukų skirti Lietuvos autonomijai. Net ir komitetas ne pagal Povilaikos norą likosi išrinktas. Minėtoji konferencijoj iš Povilaikos pasielgimo net ir patįs tautiečiai pasipiktino. P. Balčiūnas pasakė: "Jeigu ir Brooklyn seime tautie-čiai panašiai elgėsi, tai soci-jalistai su jais ir negalėj-kitaip pasielgti".

Patrijotas.

Plymouth, Pa.

Vienas iš liūdniausių apsi-reiškimų, tai girtuoklystė Mūsų miestely priskaitoma vien tik 42 lietuviški saliu-nai. Bet kas liūdniausia, kad su girtuoklyste visai mažai kovojama. Vietos lie-tuviai labai tamsūs ir apie kovą su girtuoklyste nei ne-užsimink. Apart to, dar "piemu" liepia savo avelėms išsigerti pas tautiečius, tik nepalikti karčiamoj die-vo. Suprantama, jeigu jau taip piemu elgiasi, tai ko norėti nuo avelių.

Bet už tai tas piemuuo uo-liai kovoja su tais, kurie ren-gia prakalbą, skaito laik-raščius ir taip toliaus. Jis juos išplūsta visokiais žo-džiais, liepia savo avelėm vy-ti tuos, kurie dalina plaka-

tus ir tt. Mat, mūsų "pie-muo" bijosi, kad jo avys ne-apsiėsiestų ir nepradėtų protauti.

Jau nuo kelių metų yra su-sitvėres pirmieviskas "Auš-ros" choras. Kunigas per pamokslą liepia motinoms mušti savo dukteris, kad jos neprigulėtų prie choro.

Tai taip mūsų kunigėlis kovoja su apšvieta ir toki kovos įrankį pasiskyrė.

St. Prasičokas.

L. Pruseika kalbės.

Amsterdam, N. Y. 24 d. sausio 2 val. po pietų G. A. R. Hall, 45 E. Main St. Ren-gia L. S. D. klubas.

Schenectady, N. Y. 24 d. sausio 7 val. vakare, L. A. K. salėj po N. 703-705 Windsor Terrace. Rengia L. S. S. 154 kuopa.

Pittston, Pa.

14 d. sausio Lietuvių Kny-gyne Tentrailiska kuopa sta-tė scenoj komediją "Gyvieji Nabašinkai". Lošimas iš-ėjo gerai, išėjus keliatą pau-zą, kuris buvo truputį per-ilgos. Pertraukose deklama-vo Pietariutės iš Wilkes Barre. Buvo taipgi sulosta monologų. Reikia pastebėti, kad monologai būty ir taip juokingi be tų "riebių" išsi-reiškimų. Už vis geriausia pavyko šio vakaro programe tai pasikalbėjimas "Rožytės su Motina" ir dialogas "Gyvenimas ir Viltis".

Knygyno Draugija buvo nutarus tą veikalą sulosti cielą mėnesį anksčiau, bet mūsų dūšią ganytojas, kaip didžiausias pirmynžangos priesas, stengėsi tam darbi-kenkti, vienok tas jam nepa-vyko: žmonių prisirinko ga-na daug ir Knygynui pelno liko apie 20 dolerių. Lai mū-sų priešai tai įsistėmyja, o Knygynui patartina dau-giau tokių vakarų surengti..

Reikia pastebėti, kad ant šio vakaro prisirinko labai daug mokeru. Matomai ir jos pradeda žingeidauti vi-suomeniskais reikalais.

Ne Reporteris.

FANATIKAI SKUNDŽIA AUKŲ RINKĖJUS.

Kewance, Ill.

9 ir 10 d. sausio buvo pra-kalbos, per kurias rinkta au-kos nukentėjusiems nuo ka-rės. Per abejas prakalbas vienas iš parapijonių kėlė baisų lermą ir ant galo pri-versti buvom tą fanatiką ati-duoti į policijos rankas. Da-bar tas gaivalas (parapijos sekretorius) apskundė poli-cijai, kad mes apgavikai ir tak viliojam iš žmonių pin-gus. Vieną iš mūsų draugų policija buvo suarėstus, bet prižadėjus pristatyti pa-liūdyjimą, kam tos aukos yra renkamos, paleido.

Tai matot, kaip katalikai kovoja su L. S. F. ir kokius bjaurius įrankius vartoja.

V. P-tis.

K. NAVICKAS

"Laisvės" agentas Mon-tello, Mass. ir apilinkės. Pas jį galima užsirašyti "Laisvę" ir užsimokėti pinigų. Taipgi jis yra ir apgarsinimo agen-tas.

"Laisvės" Adm.

JUOKŲ KAŠNELIAI.

Tamsybės apaštalai nori pagauti "bedievi" darbininką, idant jį ant "tikro" kelio atvesti ir jo dūšę nuo pragaro išgelbėti. Bet darbininkui pasisekė iš tamsybės urvo išbėgti ir po šviesiais žinijos spinduliais pasislėpti. Šviesus žinijos spinduliai duria tamsybės apaštalamis į akis ir toliaus darbininką jie negali besivyti.

TELEGRAMOS.
(Svirplių agentūros).

Dangus. Vokietijos kariuomenė, matydama, kad jo kariuomenė mažinasi, o daugiau nėr iš kur beimti, pasiuntė ponui dievui reikalavimą, kad jį 24 valandas laiko būtų sugrąžinti visi jo užmuštieji ir dangun patekusių kareivių. Jeigu praslinkus 24 valandom ponas dievas kario reikalavimą neįpildys, tai kariuomenės vyriausiam savo generolui Molkei užimti dangų ir prijungti prie Vokietijos.

Pekla. Rusų kariuomenės vyriausiasis vadas Nikolaj Nikolajevič, raportuodamas carui apie pralaimėtą mūšį po Lodzium, pasakė, jogei vokiečiams į pagelbą pribuvo mirusis Vokietijos karalius Bismarkis su visu korpusu velnių. Caras, perskaitęs raportą, ant tu pėdų pasiuntė Liucipieriui grasiantį laiška, kuriame pasakė, kad jeigu Liucipieris ir ant toliaus gelbės vokiečiams, tai jisai uždraus Rusijos pavaldiniams keliauti į pekla.

Chicago, Ill. Siomis dienomis mister Balutis gavo telegramą nuo gospodino Yčo, kur sakoma, kad per jo storonę caras pavelyjo lietuviams kepti žirnius blynus be "bänderolių".

Kariškam ligonbuty. Sužeistasis į daktarą. — Dėl dievo meilės, kada jūs man duosite ramumą? Jau trečia diena, kaip jūs mane kankinat...

Daktaras. — Tas reikalinga, mano mielas. Aš įėjau viduriuose kulkos ir ligėsiol dar neradau. Sužeistasis. — Kodėl gi jūs man apie tai ankščiau nepranešė? Stai aš pats kulką išėjau ir padėjau po paduška.

Pasikalbėjimas nereikalingas.

Viena lėta mergina skaitė deginantį romaną, kuriame užtikto ilgą pasikalbėjimą tarpe įsimylėjusių. — Kaip tas kvailai išrodo! — sušuko ji. — Ir kam jiems tas tuščias pasikalbėjimas, kada jiedu krūvoj ir priegtam dar tik vienu du?

Nori pamatyti garnį.

Močiute. — Stasiuk, ar tu nori pamatyti broliuką, kurį šianakt garnys atnešė? Stasiukas. — Močiute, pirmiau parodyk man garnį! Svirplys.

Pas daktarą. — Ar tamista ir gyvulus gydai? — klausia atėjęs pas daktarą ligonis. — Taip, taip, — ramiai atsakė daktaras. — O ką gi tamistai skauda?

Arklys suėdė uždrausta vaisių.

Tulas bedievis diskusuoja su kunigu. Abu du labai įpykę.

Bedievis. — Tamista sa-
lai, kad dievas išvijo Ado-

mą su Jieva iš rojus už griekus? Tai už ką gi sykiu su Adomu dievas išvijo iš rojus arklius ir kitus nekaltus gyvulėlius? Juk jie nesugriego! Ir už ką jie dabar tokį vargą kenčia, tokį jungą neša? Argi tai dievas pasielgė teisingai?

Kunigas. — Tu netikėli! Kaip tu drįsti kritikuoti dievą? Ką tu žinai jo šventą valią? O gal ir arklys suėdė uždrausta vaisių ir tuomi užrūstino poną dievą...

Teisybė. Vienam mažam miestely subankrutino aptiekorius. Užklaustas, kodėl bankrutino, jisai atsakė:

— Mūsų miestelio daktaras savo pacientams ant receptų užrašo tik šviežią orą. Na, o iš vėjo juk nei vienas nepralobsta.

Juo dievobaimingesni parapijonai, tuo brangesnį vėną ir gražesnę gospadinę užlaiko prabašius.

Ilgapirštis.

Du liežuviai vieno žmogaus.

Vienas žmogus, aplankęs muzėjų, pamatė bonkoje įmerkto du liežuvius — didelį ir mažą.

— Keno tas didysis liežuvius? — klausia jisai pas muzejiaus sargą.

— Svedijos karaliaus Karolio Didžiojo, — atsakė tasai.

— O keno tasai mažasis? — Taipgi Karolio Didžiojo, kada jisai buvo dar vaikas.

Nemoka gaudinti.

— Dėde, pagaudink mano vaikus, kad jie taip neišdykau.

— A-a, jūs velniukai, aš jums galvas nusuksiu!!!

— Dėdė, nešauk taip, priepuoli vaikūčiams įvorysi. Kur tu matei taip gaudinti?

Sakyk, aš jūs paimesiu ir nusinešiu namo.

— O kokiems paibeliam jie man reikalingi? Aš ir taip jau turiu net septynis.

Priečka.

Kaip čigonas kunigą apgavo?

Kartą čigonas apsimetė serganciu ir pareikalavo kunigo, kad jį išspaviedotų. Laikė spaviednės čigonas prisiglaudė prie kunigo ir atkabino jam laikrodėlį.

Kada čigonas pabaigė pasakoti savo griekus, kunigas klausia:

— Gal ką nors daugiau sugriėjai? Ar neatsimeni? — Neatsimenu, prabaščiau.

— Ar nepaėmei kartais svetimo daikto? — Taip, paėmiau svetimą laikrodėlį.

— Tai atiduok, vaikeli, nes tai smertelinas griekas.

— Tai imk, prabaščiau.

— Atiduok tam, nuo ko paėmei.

— Kad jis neima, dvasiškas tėve.

— Tai gali pasilaikyti ji sau, — atsakė kunigas.

J. Rasiulis.

Klausk mano žodžius!

Atėik pirkti vyriškų apatėdų, kaip tai skrybelių, marškinų, kelnėlių ir t. t. Pas mane tavos gera ir prekės pigios.

K. LIUTKUS
131 Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.
(Artl Berry St.)

LIETUVIŠKA
APTIEKA

Zemiam paminėtas gyduoles galima apturėti per pačią:

Nuo Reumatizmo.....\$1.00
Kraujo Valytos.....\$1.00
Vidurių Regulatorius.....\$1.00
Prostata.....\$2.50, 50c ir \$1.00
Ir visokias kitokias gyduoles nuo isokių ligų, kurios čia dar nepaminėtos galima gauti per pačią.

P. A. URBANAVIČIUS
151 Metropolitan Avenue
Brooklyn, N. Y.

Sergantieji Lietuviai

AR JAU NETEKOTE KANTRYBES JUSŲ LIGOJE?

diena po dienos, savaitė po savaitės, mėnesia po mėnesių, metas po metų gyduose sergantys lietuviai. Pažūrėkite kiek sergančių jau išgydėjų, kiek sergantiems pagelbėjau jų ligmetinėje įkrijoje ligoje. Kiek jums gyvenimas įkrijo nuo mėginimo visokių taip vadina- mų liekavimų, jaučiatės, jog kas kartas jums esti arčiau — tada vienatinė pagalba yra su užtikimu kreiptis prie seno, garsaus specialisto

D-ro Leon. Landes

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gėbėti gyvastį ir išaiškia jums ligą. Gyduose jau per 20 metų kuopasiekimaisiais visokias ligas, saupo. Netekimą spēkos, užuodijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies, plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir tt. Dėl tyliškų ir inkstų ligų turi didelių ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kuriuos matau jusų vidurinius organus. Ne kiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangūs. Chemikais ir mikroskopais išitiru kraują ir šlapumą. Nestidėliokite ant vėliaus, bet tuojau atėikite pas garsų

D-RA L. LANDES

140 E. 22nd St., New York, N.Y.
tarpe 3rd ir Lexington Avenue.

Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakarų; nedėlidienais nuo 10 ryto iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidžią knygę dovanai!

Telefonas 885, Greenpoint 343

GERIAUSIA UŽEIGOS

VIETA PAS

A. SHRUPSKI

Pas mane galite gauti skausmo alaus, pulkios degtinės ir skausmo vyno. Patarnavimas kuogeriausias. Atsilankykite, o paratiksinais.

61 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y.

Isteigtas 1879

State Bank of Chicago

Korporatyvis, Valstijos valdžios prizuimas, o todėl saugiausias pinigams pasidėti bankas. Pasidėjusį čia žmonių pinigai apdrausti banko kapitalu ir atsargos fondu daugiau kaip

\$4,000,000.00

Bankas moka 3% metams. Ne Chicagoj gyvenantieji gali pasidėti čia pinigus atsiimant pačiu. Daug žmonių taip daro. Rašykite lietuviškai adresu:

STATE BANK OF CHICAGO
Kampas La Salle ir Washington Sts.

NAUJA KNYGA

Tik ką išėjo iš spaudos
garsaus rusų rašytojaus
LEONIDO ANDREJEVO

Raudonas
Juokas

KAINA
35 centai.

Toje knygoje aprašoma
visos karės baisenybės. Ją
perskaitęs jauties, lyg kad
pats buvęs ant karės lauko.
Todėl pasistengk tuojau per-
skaityti.

Reikalauk šiuo adresu:

"LAISVĖ"

183 Roebling St.,

Brooklyn, N. Y.

Ar nori nusipirkti gerus čėverykus?

109 Grand St.,

Jeigu taip, tai visuomet
eik į J. MARTINAICIO
Čėverykų Krautuvę,
kur galėsi pasirinkti pagal
savo norą.

JUOZ. MARTINAITIS
Brooklyn, N. Y.

Telephone 652 Newton.

R. KRUCAS
FOTOGRAFAS

ir MALIORIUS

152 Perry Avenue,
Kampas Clermont Ave.
MASPETH, N. Y.

Puikios 4 Originališkos Knygos

Parašė Senas Vincas

Kontrabandnikai

Sceniškas veiklas perstatė kalėdijanti kuniga, nobiesčius ir kontrabandnikus. Toj pačoj knygoj telia ir labai juokinga komedija "Sugriauti Pilsis". Visų knygėse kaštuoja tik 20 c.

Gyvenimo Banga

Puikiai atvaizduoja kapitalistų žūnybę ir mirtį besiočio pono. Labai žingeidžią knygę Kaina 15 c.

Paslaptis

Knygoje pasvėsta scena. Daug monologų, dialogų, deklamėlių ir komedija "Viduj Klebonijos" Kaina 15 c.

Revoliucijos Atbalsai

Daug apsakymų ir revoliucijos laikų Lietuvoje, su iliustracijomis. Kaina 15 c.

Reikalaukite:

"LAISVĖ", 183 ROEBLING ST., BROOKLYN, N. Y.

Arba pas patį autorių 1815 E. MOYAMENSING AVE., PHILADELPHIA, PA.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĖ". NES TAI YRA GERIAUSIAS DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS. PRENUMERATA 2 DOL. METAMS.

KOSTUMIERIŠKAS KRIAUCIUS

GERIAMAS TAMISTA!

Šiuomi turime už garbę
ums pranešti, jog jau la-
tas užsisakyti rudeninius
zieminius siūtus, ova-
kutus ir kitus drabužius.

Mūs drabužiai yra pa-
lūgi geriausių kriaucių ir
kiekvienam puikiai tinka.

Materija, iš kurios siu-
vame drabužius, yra iš tik-
rų vienių visokių spalvų
Vorsted, Pilenins, Ak-
menins ir Pilkos, pamu-
zintos mėlynai ir rudai,
tas mus galite išsirinkti
materiją, kokią tik norite,
nuo paprasčiausios juodos
iki naujausių spalvų. Mes
neturime jokių pėrnųkėlių
materijų, bet visas naujes-
tas šių metų.

Mūsų puikiai atitiktas
darbas. Išplatino mums
bizni. Geriausi mūsų pa-
garsinimai, tai užganėda
ti kostumieriai.

Stengkitės užsakyti ta
anksto, jeigu norite ap-
dėti ant laiko puikiausius
drabužius.

Tardant širdings atėv už
jūsų pračią atsilankymą,
mes tikimės, jog ir dabar
mus neužmiršite.

Su didžiausiu paguodumu
SCHNEIDER BROS.

SCHNEIDER BROS.

285 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tarp Roebling ir Havemeyer Sts.

P. S. Nepamirškite šio numerio.

Mes nieko bendro neturime su kitais štorais.

MOKINKITĖS SAVO NAMUOSE

Greitas ir visiems prieinamas mokymosi būdas yra mokintis per korespondencijas, mokintis savo namuose. Pagal mūsų mokyklos var- tojamą metodą, kiekvienas žmogus gali išmokti visą aritmetiką liuo- sose nuo darbo valandose. Iškaudai stebėtina maži.

Jei nori žinoti, kaip greitai laiku išmokti aritmetiką, tai parašyk mums, o gausi pilną paaiškinimą dykai. Įdeik stampą atsakymui.

Adresuok. LIETUVIŲ KORESPONDENCIJINE MOKYKLA

1507 N. Ashland Avenue, Chicago, Ill.

"LAISVĖS"
SPAUSTUVE.

"Laisvės" Spauštuvė yra didžiausia iš visų lietuviškų spauštuvų Amerikoje. Ji įren- ga pagal naujausius technikos reikalavimus, todėl VISOKIUS SPAUDOS DARBUS atlieka greitai, gražiai ir pigiai. Taigi, drau- gijos, kuopos ir biznierių, jeigu jūs norit, kad jums reikalingi apskelbimai būtų at- spaudinti aiškioj, gražioj formoj ir teisin- goj, visiems suprantamoj, letuvių kalboj, tad neškit į "Laisvės" spauštuvę.

Platinkit "LAISVĖ"

Kadangi "Laisvė" yra leidžiama ne dėl pelno, bet dėl švietimo tamsios liaudies, tad reikit ir platinkit ją! "Laisvės" pakraipa yra užtikrinta, nes ją leidžia ne pavienis ko- kis-nors biznierių, bet darbininkų koopera- cija. Todėl "Laisvė" neturi reikalo prieš ką- nors nuolankauti arba ką-nors užtylėti. "LAISVĖ" rašo tik teisybę. Todėl, draugai skaitytojai, išplatinkit "LAISVĖ" taip, kad ji rastų kiekvieno vargdienio grin- telėj.

"LAISVĖ"

183 Roebling St.

Brooklyn, N. Y.

Žinios iš Lietuvos.

Linkuva, Pan. apskr. — Nukentėjusiems prieglauda. Linkuvos Vartotojų Draugijos valdyba ir Revizijos komisija lapkričio 23 d. nutarė tvarkyti pagalbą nukentėjusiems dėl karės Kauno ir Suvalkų gub. lietuviams. Tuo tarpu jos turi jau suradusias Linkuvos apilinkėje butų dėl 50 žmonių be skirtumo lyties ir amžiaus. Norintieji pasinaudoti prieglauda, privalo turėti valdžios ar vietinio klebono paliudijimą, kad jos reikalingi. Kreipties reikia Linkuvos Vartotojų draugijos valdybonai. Apskr., 35 verst. nuo Radviliškio gelž. stoties. Tą žinutę prasių ir kiti laikraščiai atspausdinti.

Panevėžys. — Mūsų miestas faktiškai tapo gubernijos miestu. Beveik visos gubernijos įstaigos perkeltos čionai. Kaip girdėjau, šiomis dienomis persikelia pas mus ir apygardos teismo dalis. Teismai veikia kaip paprastai. Atideda tikrai bylas karėn pašauktųjų.

Vietinis „Raud. Kryž.“ skyrius atidengė ligoninę dėl sužeistųjų kareivių. Atsiuntė 59 kareivius, iš kurių vienas lietuvis, du nelaisvi vokiečiai; 2 mirė, 19 sugijo ir išvažiavo. Gruodžio 6 ir 7 d. rusai mėgėjų rengia du koncertus nukentėjusiųjų dėl karės naujai. Girdėti, būsią leista taisyti vakarus lenkam ir lietuviams. „Aido“ dr. ja nuatarė kreipties pas gubernatorių su prašymu, kad leistų surengti vakarus. Kareivių šeimynų šelpimas sutvarkytas nebologai, skundų negirdėti.

Platiškės, Marijamp. aps. — Platiškės — maža parapijė, beveik iš visų šonų giriomis apsupta. Vokietų čionai atsilankė tik žiemos. Platiškės viena tamsiausiųjų parapijų Suvalkų gub. Laikraščius skaito tik vienas, kitas. Anksčiau prieš karę jaunimas dažnai tarp savęs pėsčiodavo. Būdavo, kaip sugrįžęs iš bažnyčios, tai namie likusieji ir klausia: „Na, kas girdėti Platiškės, ar nesipėsė šiandien“. Dabar, užgynus parduotinę degtinę, ir žmonės truputį apirimo, šventadieniais nesisėpa tarp savęs ir tų paprastųjų naujienų jau nebėgirdėti.

Pabėgėlių skaičius Vilniuje nesimazina. Per paskutinį du savaitę iš Suvalkų gub. buvo grįžę apie 100 pabėgėlių, bet paskui jų vėl tiek pat pribuvo. Atvažiavėliai skundžiasi, kad Suvalkų gub. dėl brangumo stačiai sunku esą gyventi. Keturių dienų atgal pradėjo jų rasties ir iš Kauno gub. Tik pastaromis dienomis tų naujų pabėgėlių atvažiavo apie 50 žmonių.

Kaunas. — Šiomis dienomis Kaunan buvo atbrauti Prūsų gyventojai. Visi jie iš Gulbėnos apilinkės.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau apsidėmimui suaugusios merginos arba našės, nuo 30 iki 40 metų, esančios 35 metų. Kurios nori apsivesti, prašau susipažinti su manim. Adresas mano: Antona Savil, General Delivery, Minneapolis, Minn. (4-7)

Pajieškau apsidėmimui merginos. Aš esu 22 metų amžiaus, dirbu ant farmos ir noriu apsivesti su dora mergina. Mergina turi būti nejaunesnė 18 metų, ir nesenesnė 22 metų amžiaus. Geistina, kad būtų lietuvių pažiūrų ir mylėtų gražų gyvenimą. Atsiskaityti: George Kasparaitis, 60 Povylos gatvės, R. F. D. N. 2, Buck Co., Bristol, Pa. (4-7)

Pajieškau darbo prie kostumeriško kraučiuko. Kam reikalingas darbininkas, meldžiu atsiųskiti tuojau. K. Strubelis, St. Clair, Pa. (4-8)

Pajieškau draugo Antano Rulio. 3 metus sugai gyveno Baltimoro Md. Kas žino, malonėkite pranešti. A. J. Jankaitis, 1228 Seminary St., Rockford, Ill. Pajieškau pasibrolį Zigmantą ir An-

tano, Kauno gub. Telkų pav., Rabeikų kaimo. Meldžiu atsiųskiti. J. Taucius, 4944 Magoun Ave., E. Chicago, Ill.

Pajieškau pusešerių Julijonos, Zabeles ir Onos, Kauno gub., Naciūnų kaimo. Girdėjau, kad gyvena Philadelphia, Pa. Meldžiu atsiųskiti. J. Saltninkis, Detroit, Mich. 19 Adelle St.

Pajieškau draugų Broniaus, Izidoriaus, Jurgio, Petro ir Jono Sinkėvičių. Visi broliai. Suvalkų gub., Naumiesčio pav., Užkulių kaimo. Kas žino, malonėkite pranešti. V. Karalius, 28 Wright St., Gardner, Mass.

Pajieškau Juozo Ritos, Kauno gub., Panevėžio pav., Podirbės parapijos, Pasvaliečių kaimo. Pirmaio gyvenimo Philadelphia, Pa. Petronas Chiplis, R. F. D. Box 6 A. Oregon City, Ore.

Pajieškau Juozo Jankaitis, pacina iš Kauno gub., Šilalės pav., Gražulių par., Jurgaičių sodžiaus. Turia labai svarbų reikalą, todėl meldžiu atsiųskiti, ar žinant apie jį pranešti, šiuo adresu: Morta Radzevičiūtė, 725 Washington St., New York City.

Pajieškau apsidėmimui merginos nuo 20 iki 28 m. amžiaus. Atsiskaityti tik mylinčios blaivų ir dora gyvenimą ir sutinkančios ant civiliško šliužo; su pirmu laišku geistina ir paveikslas; atsakymą duosiu kiekvienai. J. Danielius, 509 N. 8th St., Sheboygan, Wis.

Pajieškau darbo ant formos. Aš esu lietuvis 25 m. senas ir mėgstu labai ant farmos dirbti. Moku visus farmų darbus dirbti. 13 Lietuvos esu ūkininko sūnus ir Amerikoje esu 4 mėnesius dirbes ant farmos. Norintieji gauti gerą darbininką, malonėkite atsiųskiti šiuo adresu: K. Viskontas, 2436 Forbes St., Pittsburg, Pa.

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

TEATRAS IR BALIUS!

parangtas L. S. S. III rajono 11 d. vakarui, 1915 m. salėje „Klein's Hall“, 233 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa. Pradės nuo 7:30 vakare. Bus perstatyta juokinga komedija „Tarnaitė pamokė“. Bus ir deklamacijų. Įžanga vyks ant darbo porai 50c, pavienėms moterims 25c centai.

NEBUK BE DARBO.

Tikrai uždirbsi po 2 ir 3 dol. kas vakarą. Be jokios klaidinėjimų siūk 1 dol. ir gausi sampanį ant kaimelio. Jei nepatiki, gražink, o aš pinigų sugrąžinsiu. Aru kausinegių neatsakysiu. Ypač mano draugai ir pažįstami lai neabejoja. A. MONTEVID, 1632 Park Ave., Chicago, Ill. (6-7)

Draugijos,

kurios apsirinko „Laisvę“ savo organu:

ATYDA LIETUVIŲ MOTERŲ PROGRESYVSKO SUS. AMER. KUOPOMS. Siuomi pranešti, kad į L.M.P.S.A.

Atsiskaityti: J. Saltninkis, Detroit, Mich. 19 Adelle St.

Pajieškau pusešerių Julijonos, Zabeles ir Onos, Kauno gub., Naciūnų kaimo. Girdėjau, kad gyvena Philadelphia, Pa. Meldžiu atsiųskiti. J. Saltninkis, Detroit, Mich. 19 Adelle St.

Pajieškau draugų Broniaus, Izidoriaus, Jurgio, Petro ir Jono Sinkėvičių. Visi broliai. Suvalkų gub., Naumiesčio pav., Užkulių kaimo. Kas žino, malonėkite pranešti. V. Karalius, 28 Wright St., Gardner, Mass.

Pajieškau Juozo Ritos, Kauno gub., Panevėžio pav., Podirbės parapijos, Pasvaliečių kaimo. Pirmaio gyvenimo Philadelphia, Pa. Petronas Chiplis, R. F. D. Box 6 A. Oregon City, Ore.

Pajieškau Juozo Jankaitis, pacina iš Kauno gub., Šilalės pav., Gražulių par., Jurgaičių sodžiaus. Turia labai svarbų reikalą, todėl meldžiu atsiųskiti, ar žinant apie jį pranešti, šiuo adresu: Morta Radzevičiūtė, 725 Washington St., New York City.

Pajieškau apsidėmimui merginos nuo 20 iki 28 m. amžiaus. Atsiskaityti tik mylinčios blaivų ir dora gyvenimą ir sutinkančios ant civiliško šliužo; su pirmu laišku geistina ir paveikslas; atsakymą duosiu kiekvienai. J. Danielius, 509 N. 8th St., Sheboygan, Wis.

Pajieškau darbo ant formos. Aš esu lietuvis 25 m. senas ir mėgstu labai ant farmos dirbti. Moku visus farmų darbus dirbti. 13 Lietuvos esu ūkininko sūnus ir Amerikoje esu 4 mėnesius dirbes ant farmos. Norintieji gauti gerą darbininką, malonėkite atsiųskiti šiuo adresu: K. Viskontas, 2436 Forbes St., Pittsburg, Pa.

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pajieškau apsidėmimui dora merginos nejaunesnės kaip 25 m. amžiaus, kuri myli dora gyvenimą ir nesibijo civiliško šliužo. Aš turiu savo namus ir 2 lotų žemės ir 100 dolerių. Malonėkite atsiųskiti laišku, turty nereikalingu, tik dora draugė. Bus viskas slaptyje užtikoma. D. R., P. O. Box 451, Lisbon Falls, Me. (6-10)

Pasekmės paprasto „šalčio“,

yra uždegimas orinių triubelių ir influenza, kurios tai ligos pagimdo ilgą kosulį. Kosulio apmėlinimui ir pablogėjimui skausmų ligonis turi žinoti, kad

Severa's Balsam for Lungs

yra vienintelė gydomoji. Toji gydomoji žinoma jau suvirsum trisdešimt metų, kaip pasekmėmingiausias vaistas nuo triubelių uždegimo užkimo ir kokiškos smaugulės. Kasuoja 50 centų. Jei prie viršutinio šluono priėjimas dar peršalimas, tai reikia imti SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS (Severa's Plietklos nuo Gripo Persalimo). Kasuoja 25 centus.

Teipgi neužmirškite Severa's Lietuviško Kalendariaus 1915 metų. Šitą kalendarį galite gauti įsių aptiekos arba rašykite tiesiai man.

Perkant gyduoles, suprantama, kad kiekvienas nori gauti geriausią vaistą, už tai prašykite tik Severa's. Neimkite nei jokio užvaduotojo. Butinai reikalaukite mūsų išdirbtų vaistų.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Centro Valdyba liko išrinkta šios narės: Susisėdusių sekretorių K. Petrikienė, 176 Sands St., Brooklyn, N. Y. Izdininkė — knygė J. Benesovičiūtė, 420 Arustel Boul. Arverne, L.I.N.Y. Turtu Sekretorių K. Vaznickiūtė, 450 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Su visais reikalais malonėkite kreipties prie augščiau nurodytos valdybos. L.M.P.S.A. Sekr K. Petrikienė.

LIETUVIŲ IMMIGRANTŲ BELPIM. DIR-JOS VIRŠININKŲ ANTRAŠAI: Pirmininkas S. Yankus, 360 Newark St., Hoboken, N. J. Pagarbininkas J. Krulikas, 91 Warwick St., Newark, N. J. Sekretorius A. Jolynas, 2 Merchant Pl., Newark, N. J. Izdininkas P. Vaiteliūnas, 38 Farley Ave., Newark, N. J. Izid globėja J. Dobins, 143 Jackson St., Newark, N. J. Izid globėja A. Stankovė, 71 W. 10th St., Newark, N. J. Su visokiais draugijos reikalais kreipties prie Sekretoriaus. Money order siųskite ant Izdininko vardo Sekretoriui.

ADRESAI VIRŠININKŲ „LIETUVOS BALSO“ DRAUGIŲ KENOSHA, WIS. Feliksas Dapkus, 914 Jenne St., prezidentas. Kazimieras Norbutas, 816 Jenne St., vice-prezidentas. F. Barikis, 1055 Jenne St., protokol. raštininkas. Kaz. Anskas, 818 Jenne St., finansų raštininkas. J. Serelkis, 616 Market St., Izdininkas. Kasos globėjai: J. Leščinskas, 607 Jenne St., J. Bagdonas, 322 Milwaukee Ave., J. Sukelė, 712 Park Ave. Maršalka V. Rutinskis, 261 N. Chicago St., Pagarbininkas maršalkas J. Kasulis, 663 Garden St. Vėlavų nešėjai: P. Milewskas, 801 Calhoun St., B. Kiga, 168 Main St. Izdininkas J. Žilins, 614 Market St. Metniniai komitetai: L. Jonelėvskas, 50 Newell St. ir P. Beilis, 178 N. Fremont Ave.

ADRESAI VIRŠININKŲ „LIETUVOS BALSO“ DRAUGIŲ KENOSHA, WIS. Feliksas Dapkus, 914 Jenne St., prezidentas. Kazimieras Norbutas, 816 Jenne St., vice-prezidentas. F. Barikis, 1055 Jenne St., protokol. raštininkas. Kaz. Anskas, 818 Jenne St., finansų raštininkas. J. Serelkis, 616 Market St., Izdininkas. Kasos globėjai: J. Leščinskas, 607 Jenne St., J. Bagdonas, 322 Milwaukee Ave., J. Sukelė, 712 Park Ave. Maršalka V. Rutinskis, 261 N. Chicago St., Pagarbininkas maršalkas J. Kasulis, 663 Garden St. Vėlavų nešėjai: P. Milewskas, 801 Calhoun St., B. Kiga, 168 Main St. Izdininkas J. Žilins, 614 Market St. Metniniai komitetai: L. Jonelėvskas, 50 Newell St. ir P. Beilis, 178 N. Fremont Ave.

ADRESAI VIRŠININKŲ „LIETUVOS BALSO“ DRAUGIŲ KENOSHA, WIS. Feliksas Dapkus, 914 Jenne St., prezidentas. Kazimieras Norbutas, 816 Jenne St., vice-prezidentas. F. Barikis, 1055 Jenne St., protokol. raštininkas. Kaz. Anskas, 818 Jenne St., finansų raštininkas. J. Serelkis, 616 Market St., Izdininkas. Kasos globėjai: J. Leščinskas, 607 Jenne St., J. Bagdonas, 322 Milwaukee Ave., J. Sukelė, 712 Park Ave. Maršalka V. Rutinskis, 261 N. Chicago St., Pagarbininkas maršalkas J. Kasulis, 663 Garden St. Vėlavų nešėjai: P. Milewskas, 801 Calhoun St., B. Kiga, 168 Main St. Izdininkas J. Žilins, 614 Market St. Metniniai komitetai: L. Jonelėvskas, 50 Newell St. ir P. Beilis, 178 N. Fremont Ave.

ADRESAI VIRŠININKŲ „LIETUVOS BALSO“ DRAUGIŲ KENOSHA, WIS. Feliksas Dapkus, 914 Jenne St., prezidentas. Kazimieras Norbutas, 816 Jenne St., vice-prezidentas. F. Barikis, 1055 Jenne St., protokol. raštininkas. Kaz. Anskas, 818 Jenne St., finansų raštininkas. J. Serelkis, 616 Market St., Izdininkas. Kasos globėjai: J. Leščinskas, 607 Jenne St., J. Bagdonas, 322 Milwaukee Ave., J. Sukelė, 712 Park Ave. Maršalka V. Rutinskis, 261 N. Chicago St., Pagarbininkas maršalkas J. Kasulis, 663 Garden St. Vėlavų nešėjai: P. Milewskas, 801 Calhoun St., B. Kiga, 168 Main St. Izdininkas J. Žilins, 614 Market St. Metniniai komitetai: L. Jonelėvskas, 50 Newell St. ir P. Beilis, 178 N. Fremont Ave.

ADRESAI VIRŠININKŲ „LIETUVOS BALSO“ DRAUGIŲ KENOSHA, WIS. Feliksas Dapkus, 914 Jenne St., prezidentas. Kazimieras Norbutas, 816 Jenne St., vice-prezidentas. F. Barikis, 1055 Jenne St., protokol. raštininkas. Kaz. Anskas, 818 Jenne St., finansų raštininkas. J. Serelkis, 616 Market St.,

